

O'qituvchi nimani o'ylaydi?

Yaqinda pensiya yoshidagi o'qituvchining sobiq o'quvchilari tomonidan kaltaklangani haqidagi xabarni o'qib qoldim. Bundan juda ranjdim. O'quvchim hatto salom bermaydi, deganlarini eshitardim. Bunisiga chidab bo'lmaydi. Shu ayol ham bir paytlar jon kuydirib o'sha tarbiyasizlarga bilim bergan, savodini chiqargan.

4-bet

Darslik hammaga yetadi

Muallif shu kabi muammolar inobatga olinib, darsliklarga buyurtma ko'rsatkichi hisoblanayotganda o'quvchi sonidan tashqari tuman xalq ta'limi bo'limi zaxirasini shakllantirishni taklif qilgan.

7-bet

Xorijda bepul ta'lim olish

Bunday imkoniyat qaysi davlatlarda beriladi?

Chet eldagi biror universitet talabasi bo'lish oson emas. Bunda til bilish va hujjatlarni to'plash bilan ish bitmaydi.

12-bet

Kuch — bilim va tafakkurda

Marifat

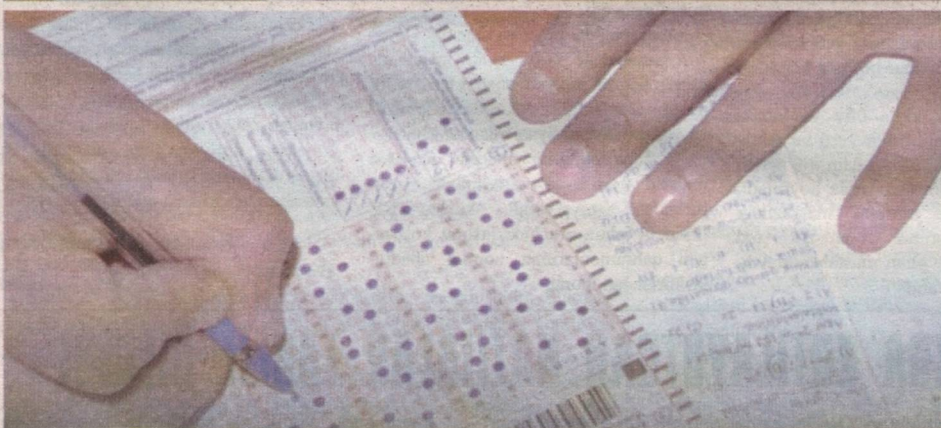
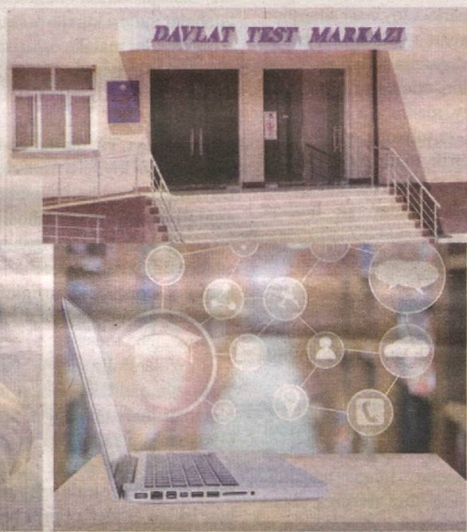
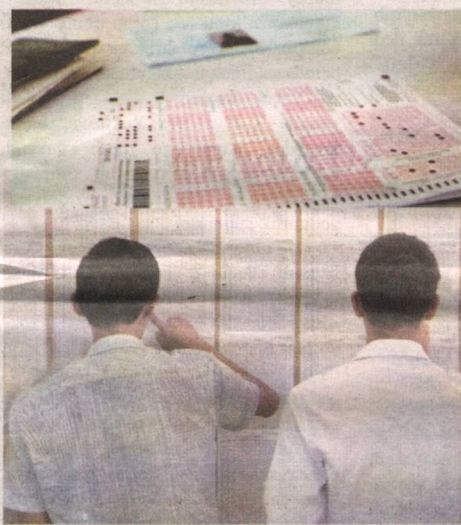
1931-yildan chiqib boshlagan • e-mail: info@marifat.uz • 2019-yil 26-iyun, chorshanba № 49 (9218)

Xalq ziyolilari gazetasi

“Barkamol avlod” markazlari nega gavjum emas?

5-bet

“Abituriyent haq bo'lib chiqsa...”

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 3-apreldagi 261-sonli qarori bilan tasdiqlangan “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarining bakalavriatiga o'qishga qabul qilish uchun kirish test sinovlarini o'tkazish tartibi to'g'risida”gi Nizomning III bobi apellyatsiya shikoyatlarini ko'rib chiqishga bag'ishlangan.

Uning 53-bandida esa “Test sinovlari natijasidan norozi bo'lgan abituriyentlar... apellyatsiya shikoyatini berish huquqiga ega”, deb yozilgan.

Afsuski, to'qqiz bandedan iborat bu bobning biror joyida ham “abituriyent haq bo'lib chiqsa”, nima qilishi haqida

hech narsa yozilmagan. Boshqacha aytganda, ushbu Nizomda “apellyatsiya da'vogar foydasiga hal qilinishi” istisno qilingan. Nahotki test topshiriqlari shunchalar mukammal tuzilgan-u, unda biror xatolik yoki kamchilik bo'lmasa?!

3-bet

27-iyun — Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuni

Ishonchingiz bizga kuch bag'ishlaydi

Umrimda birinchi marta o'zbek matbuotiga qiziqishim uyg'ondi, bunga sabab “Ma'rifat” gazetasi.

“Ma'rifat”ga rahmat! Yetti yildan beri hech qayerda chiqarolmaganim — “Imlo lug'atining o'zida xato bo'lsa...” maqolamni chop etdi.

“Ma'rifat” o'z mushtariylariga ega! U kundan kunga, sondan songa yaxshi tomonga o'zgarib boryapti! Bugungi talab va ehtiyojni his qilyapsizlar! Aslida ham shunday bo'lishi kerak. Menda taklif bor. Gazetangizning mushtariylarga o'z vaqtida yetib borish masalasini o'rganib chiqyapsizmi?

Hozir gazetalar uchun saralanish bosqichi ket-yapti. “Ma'rifat” bu bosqichdan saralanib o'tishiga, o'z tarixida yangi sahifa ochishiga ishonaman. Aslida ham majburiy obuna odamlarning tinkasini quritib yuborgan edi. O'sha davrda ham, afsuski, bizga berilgan ro'yxatda ko'pincha “Ma'rifat” bo'lmasdi. O'qilmaydigan, nomi jarangdor o'zbekcha, ruscha nashrlar ro'yxati berilardi.

8-9-betlar

“Ma'rifat”ga bobom, buvim ham intiq

11-bet

TOSHKENTNING ILMY-MA'RIFIY, MADANIY VA BIZNES MARKAZI SIFATIDAGI NUFUZI YUKSALMOQDA

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 25-iyun kuni Toshkent shahrida amalga oshirilayotgan bunyodkorlik ishlari va yirik loyihalar bilan tanishdi.

Davlatimiz rahbari dastlab "Tashkent City" xalqaro ishbiarmonlik markazining qurilish maydoniga tashrif buyurdi.

Ushbu zamonaviy biznes markazi sakkizta lotga ajratilgan holda barpo etilmoqda. Shu paytgacha 7 million kub metr tuproq ishlari bajarilib, 50 dan ziyod binoga mustahkam poydevor o'rnatildi. Bugungi kunda beton karkaslar va devorlar qurilib, muhandislik tarmoqlari tortilmoqda.

Kongress-xoll va "Hilton" mehmonxonasi qurilayotgan 5-lot eng ilg'or maydonlardan biri. Ushbu binolarda temir-beton, metall konstruksiya va tom yopish ishlari yakunlanib, qurilish hajmining 80 foizdan ziyodi bitgan. Hozir elektr tarmoqlarini montaj qilish, ichki pardoqlash va mexanika ishlari bajarilmoqda.

Davlatimiz rahbariga avvalgi tashrif chog'idagi ko'rsatmalarining ijrosi haqida ma'lumot berildi. Jumladan, Kongress-xollida barcha formatdagi xalqaro tadbirlar tashkil etish uchun zamonaviy sharoitlar yaratilmoqda. Bu yerda yirik sammitlar, nufuzli anjumanlarni yuqori saviyada o'tkazish imkoniyati paydo bo'ladi. Xorijiy delegatsiyalar vakillari, ommaviy axborot vositalari xodimlari, xizmat ko'rsatuvchilar uchun zarur qulayliklar yaratiladi.

Prezident Kongress-xollga tutash qurilgan 21 qavatli besh yulduzli "Hilton" mehmonxonasini kirib ko'rdi. Mahalliy va xorijiy investorlar bilan suhbatlashdi.

"Tashkent City" shaharsozlik va turizm yo'nalishida eng yaxshi tajribani o'zida mujassam etadi. Xususan, uning markazida barpo etilayotgan 60 metrli musiqali favvoraga ega bog' yana bir turizm obyektini bo'ladi. Landshaft dizayni asosida quriladigan bog'da sun'iy ko'l, gullar parki bo'lib, majmua manzarasiga boshqacha ko'rk baxsh etadi.

Davlatimiz rahbari Kongress-xoll va mehmonxonada yuqori darajada xizmat

ko'rsatishni yo'lga qo'yish yuzasidan qo'shimcha ko'rsatmalar berdi.

Prezidentimiz O'zbekiston islom sivilizatsiyasi markazi qurilishi bilan tanishdi.

Shavkat Mirziyoyev o'tgan yil iyun oyida bu yerda ramziy tamal toshi qo'ygan, dekabr oyida yana bir bor tashrif buyurib, yurtimiz tarixini davrlar bo'yicha, har bir asr va allomaga oid manbalar, ashyolar asosida namoyish etish, qurilishni takomillashtirishga doir tavsiyalar bergan edi.

O'tgan vaqt mobaynida bu yerda ulkan bunyodkorlik ishlari olib borildi. Imoratning asosiy qismi qurildi, ayni paytda tomining metall konstruksiyalarini montaj qilish va beton to'shama ishlari bajarilmoqda.

Uch qavatli markaz loyihasi sharqona uslubda ishlangan bo'lib, undan anjumanlar va ko'rgazma zallari, qadimiy qo'lyozma va osori-atiqalarni ta'mirlash bo'limlari, tarixiy manba va ashyolarni saqlash xonalari, kutubxona o'rin oladi. Binoning simmetrik markazida Usmon Qur'oni zali joylashadi. Axborot-resurs markazi, ilmiy kafedralar va boshqa xonalar eng yuqori qavatda bo'ladi.

Bugungi kunda fasad va zallarni badiiy bezashga, keramika ishlariga hozirlik ko'rilmogda. Fransiyalik mutaxassislar bilan hududning landschaft dizaynini barpo etish bo'yicha loyiha tayyorlanmoqda.

Prezidentimiz qurilishni ko'zdan kechirdi, binoning ichki va tashqi ko'rinishi, gumbaz ranglari uchun tanlangan namunalar bilan tanishdi. Ushbu markaz islom dini rivojiga ulkan hissa qo'shgan buyuk allomalarimiz merosini o'rganadigan, dinimizning asl mohiyatini xalqimizga yetkazadigan ilmiy-ma'rifiy maskan bo'lishi kerakligi ta'kidlandi.

Yurtimizdagi ikkita oliy va yettita o'rta maxsus diniy bilim yurti bu yerda "qaynashi" kerak, ularga ham joy berish zarur. Chunki ilm shu yerda boyitiladi, talabalar olgan bilimni markazdagi buyuk ajdodlarimiz merosiga oid qimmatli dalillar bilan mustahkamlaydi, dedi davlatimiz rahbari.

Allomalarimizning buyuk merosini yosh avlod qalbiga singdirish uchun zallarga ularning haykallari, ilmiy kashfiyotlari, qo'lyozmalari, o'sha davrga oid tarixiy ashyolarni o'rnatish bo'yicha tavsiyalar berildi. Bu jamiyatda "Jaholatga qarshi ma'rifat" tamoyilini kuchaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ushbu markaz orqali xalqimizning ilm-ma'rifat, madaniyat rivojiga qo'shgan hissasini muhlab qo'ymoqchimiz, shunday ulug' merosni xalqimizga, yoshlarimizga yetkazmoqchimiz. Islom sivilizatsiyasi markazi mana shunday ilmiy muassasalar uchun fundamental baza bo'lishi lozim. O'zbekiston xalqaro islom akademiyasidagi o'quv ishlari bu markaz bilan hamohang bo'lishi, talabalar yuqori kurslarni shu yerda o'qib, o'qituvchilar malaka oshirishi kerak, dedi Shavkat Mirziyoyev.

Shu yerda Abdulla Qodiriy nomidagi madaniyat va istirohat bog'i oldida adib muzeyi va uning nomida maktab barpo etish loyihasi muhokama qilindi. Davlatimiz rahbari ushbu maktabda ardoqli yozuvchimiz dahosiga xos muhit bo'lishi, unda ta'lim olgan bolalar milliy adabiyotimizga o'zgacha mehr bilan kamol topishi zarurligini ta'kidladi. Mutasaddilarga loyihani takomillashtirish bo'yicha topshiriqlar berdi.

Prezidentimiz joriy yil 9-may — Xotira va qadrlash kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagidek natijada kelasi yil G'alabani 75 yilligi bayrami oldidan Toshkent shahridan eng ko'rkam maskanlaridan birida ushbu shonli sanaga bag'ishlab G'alaba bog'i barpo etilishini ta'kidlagan edi.

Ayni paytda poytaxtimizning Olmazor tumanidagi 11,6 gektar maydonida ushbu bog'ni bunyod etish rejalashtirilmoqda. Davlatimiz rahbari uning loyihasi va qurilish konsepsiyasi bilan tanishdi.

G'alaba bog'ini barpo etishdan maqsad yoshlarda tariximizdan g'ururlanish tuyg'usini kuchaytirish, Ikkinchi jahon urushida jasorat ko'rsatgan qahramonlarimiz nomini abadiylashtirishdan iborat.

Bu bog' xalqimizning buyuk g'alabaga qo'shgan hissasini namoyon etishi, ota-bobalarimizning qahramonligini boqiylashtirishi kerak. Bu yerda Ikkinchi jahon urushi muhiti, vatandoshlarimiz qatnashgan janglar haqida ma'lumotlar aks etishi zarur, dedi Shavkat Mirziyoyev.

Bog'ning kirish qismida G'alaba arkasi o'rnatilishi ko'zda tutilgan. General Sobir Rahimov haykali oldida yengil konstruksiyali amfiteatr va katta sahna quriladi.

Bog'da urush davri manzaralari, jumladan, okop va blindajlar, chodirlar, dala oshxonalari va boshqa lavhalar aks etgan kompozitsion majmualar quriladi. O'sha davrdagi harbiy texnika va qurol-yarog' ko'rgazmasi ochiq osmon ostidagi muzey vazifasini o'taydi. Muzey, kutubxona, kinoteatr barpo etilib, Wi-Fi zona, harbiy tayyorgarlik va sport hududi hamda sayiloh tashkil etiladi.

O'zbek ayolining matonati timsoli sifatida Zulfiya aya Zokirova, uning urushdan qaytmagan besh farzandi va beva qolgan to'rt kelini xotirasiga bag'ishlangan "Matonat madhiyasi" yodgorlik majmuasi o'rnatiladi.

Bog'ning ma'no-mazmuni, ekspozitsiyasini chuqur o'ylash kerak. U faqat bayram kunlari emas, yil davomida ishlaydigan bo'lsin. Bu yerda kelgan yoshlar ilhomlansin va ruhlansin, g'urur-iftixor tuysin, bugungi tinch kunlarning qadriga yetib, vatanparvarlik hissin mustahkamlasin, dedi Prezident.

Mudofaa va Madaniyat vazirlilari, Fanlar akademiyasi, Badiiy akademiya, Toshkent shahar hokimligiga tarixchilar va keng jamoatchilik vakillari bilan maslahatlashib, G'alaba bog'ining konsepsiyasini takomillashtirish yuzasidan ko'rsatma va tavsiyalar berildi.

Toshkent shahrida amalga oshirilayotgan ushbu ulkan loyihalar poytaxtimizning ilmiy-ma'rifiy, madaniy va biznes markazi sifatidagi nufuzini yanada yuksaltirishga xizmat qiladi.

Matnazar ELMURODOV,
Ziyodulla JONIBEKOV,
O'ZA muxbirlari

BIRINCHI YARIM YILLIKDA KUTILAYOTGAN NATIJALAR TAHLIL QILINDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 25-iyun kuni mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar, bu borada joriy yilning birinchi yarmida kutilayotgan natijalar va sifat o'zgarishlarini tahlil qilishga bag'ishlangan yig'ilish o'tkazdi.

Faol investitsiya siyosati yuritilib, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlarga investitsiyalar, eng avvalo, to'g'ridan to'g'ri xorijiy sarmoyalar yo'naltirilayotgani, tadbirkor va investorlarga har taraflama amaliy ko'mak berish bo'yicha ta'sirchan mexanizmlar joriy qilinib, izchil amalga oshirilayotgani natijasida yuqori iqtisodiy o'sish sur'atlari ta'minlanayotgani qayd etildi.

Joriy yilning birinchi yarm yilligi yakunlari bo'yicha yalpi ichki mahsulot 5,4 foizga, sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 7 foizga, qurilish-pudrat ishlari 9,6 foizga va xizmatlar hajmi 13,9 foizga o'sishi

kutilmoqda. Ushbu natijalarda, avvalo, o'zlashtirilgan investitsiyalar qariyb 1,5 barobar o'sgani eng muhim omil bo'lgani alohida ta'kidlandi.

Shu bilan birga, barcha tarmoq va hududlarda to'liq foydalanilmayotgan rezervlar hali ko'pligi qayd etildi. Ularning rahbarlariga zamonaviy korxonalar va yangi ish o'rinlari tashkil etish, mahsulot ishlab chiqarish va eksport hajmini oshirish yuzasidan topshiriqlar berildi. Mahalliy budjetlarning daromadlar bazasini kengaytirib, qo'shimcha tushumlarni ijtimoiy va kommunal sohalarni rivojlantirish, qishloq va mahallalarni obod qilish, aholining hayotini yaxshilashga yo'naltirish bo'yicha aniq vazifalar qo'yildi.

Davlatimiz rahbarining hududlarga tashriflari doirasida ishlab chiqilgan dasturlar hamda aniq investitsiya loyihalari ijrosini jadallashtirish bo'yicha qo'shimcha choralar ko'rish, shuningdek, yangi loyihalarni shakllantirish yuzasidan topshiriqlar berildi.

Shuningdek, yig'ilishda shahar va tumanlarning me'moriy qiyofasini yaxshilash, "Obod qishloq" va "Obod mahalla" dasturlari doirasida uy-joylarni ta'mirlash va aholi punktlarini obodonlashtirish, ichimlik suvi, elektr energiyasi tarmoqlari, mahalliy va ichki yo'llarni qurish-ta'mirlash bo'yicha amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlar holati ko'rib chiqildi. Zarur moliyaviy va boshqa resurslarni o'z vaqtida ajratish hamda o'zlashtirish, belgilangan ishlarni sifatli bajarish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

Yig'ilishda Vazirlar Mahkamasi, vazirlik va idoralar, xo'jalik birlashmalari va hududlar rahbarlarining hisoboti tinglandi. Har bir tarmoq va hududni rivojlantirish bo'yicha ko'zlangan marralar va aniq vazifalarning so'zsiz ijrosini ta'minlash uchun tegishli rahbarlarning shaxsiy mas'uliyatini oshirish choralari belgilandi.

“Abituriyent haq bo'lib chiqsa...”

(Davomi. Boshi 1-betda.)

DTMning o'tgan yilgi axborotnomasida chop etilgan fizika fani topshiriqlarining beshdan birida turli darajadagi xatoliklar mavjudligi haqida *@yan-gifizika* “Telegram” kanalimiz orqali DTM rahbariga yo'llangan ochiq xatda batafsil yozgan edik. Boshqa fanlardan ham test topshiriqlari orasida shunga o'xshash xatoliklar bo'lishi ehtimoli yo'q emas. Unda nega abituriyentlar o'z haq-huquqlarini talab qila olmaydi?

Chunki yuqoridagi Nizomning III bobida bunga o'rin qoldirilmagan. Jumladan, 56-bandda “Apellyatsiya shikoyati ko'rilayotgan abituriyentga uning javoblar varaqasi nusxasi, test topshiriqlari noto'g'ri bajarilgan javoblar ro'yxati hamda test sinovlarida abituriyentga taqdim etilgan test topshiriqlari kitobi beriladi”, deb keltirilgan. Demak, abituriyent apellyatsiyaga kirguncha qaysi savollarga to'g'ri yoki noto'g'ri javob berganini bilmaydi va shu joyda, shu zahotiy qoq “javoblarini yozma ravishda bayon” qilishi kerak. 90 ta savolga qaysi javoblarni belgilaganini eslab qolish uchun fenomenal xotira kerak. Qaysi savollarga noto'g'ri javob berganligini oldindan bilishning iloji bo'lmasa, nimani yozadi? Axir apellyatsiya qayta imtihon topshirish emas-ku?!

Masalaning ikkinchi tomoni ham bor. Bordi-yu, topshiriqlar test tuzish qoidalariga amal qilinmay, grammatik yoki ilmiy xatoliklarga yo'l qo'yilib, o'quv dasturlarida bo'lmagan, fan kodifikatoriga kirmagan mavzular bo'yicha tuzilgan, aslida to'g'ri javob sifatida noto'g'ri javob kiritilgan bo'lsa-chi? Bu holda abituriyent boshqalarning xatosi uchun jabrlanadi! Chunki aynan shu xatolar noto'g'ri javob belgilashga sabab bo'ladi.

Shuning uchun ham, abituriyentga “topshiriqlar kitobining nusxasi”dan o'z xatolarini o'rganishi, nima sababdan shunday xatolarga yo'l qo'ygani va berilgan topshiriqlar ular o'qigan dasturga mosligini aniqlash uchun 24 soatgacha vaqt berilishi kerak. Bu vaqt davomida u manbalar bilan ishlaydi, ustozlari bilan maslahatlashadi. Maslahatchisi akademik bo'lsa ham uning noto'g'ri javobini to'g'rilab qo'yolmaydi. Aksincha, unga yo'l qo'ygan xatolarini batafsil tushuntiradi. So'ng tegishli material hamda ma'lumotga ega bo'lgan abituriyent komissiyaga haqligini isbotlay oladi. Bu o'z navbatida test topshiriqlarini tuzuvchilarga qo'shimcha mas'uliyat yuklab, bexato ishlashlarini taqozo qiladi.

Qonunchilikdagi eng yomon xato aybsizning ayblanishidir. Shuning uchun ham apellyatsiya abituriyentni o'zi sababchi bo'lmagan xatoliklar uchun jabrlanishdan himoya qilmog'i lozim.

Nizomning 56-bandida ikkinchi xatboshidagi “Taqdim etilgan hujjatlar asosida abituriyent o'zining har bir noto'g'ri deb hisoblangan test topshirig'iga javoblarini yozma ravishda bayon qiladi va qabul qilib olgan barcha test materiallari bilan birga apellyatsiya komissiyasiga taqdim etadi” jumlasini o'rninga “Agar abituriyent 24 soat davomida noto'g'ri javoblar bo'yicha hisobotini taqdim etmasa, u o'z xatolarini tan olgan hisoblanadi”, deb yozishni taklif qilaman.

Nizomning 57-bandiga “Agar abituriyent topshiriqlar javoblarida xatoliklarga yo'l qo'yilganligini isbotlansa, unga shu fan bo'yicha har bir topshiriq uchun to'g'ri javobga berilganiga teng ball qo'shib berish to'g'risida qaror qabul qilinadi va bu ballar abituriyentning umumiy ballariga qo'shish uchun davlat komissiyasiga taqdim etiladi” mazmunidagi qo'shimcha kiritilishi kerak.

Davlat test markazi mutasaddilari ushbu maqolada bildirilgan fikrlarga e'tibor qarataadi va takliflarimiz ularni befarq qoldirmaydi, degan umiddamiz. Chunki bu takliflar o'n minglab abituriyentlarning taqdiriga daxldordir.

Abduqahhor G'ANIYEV,
fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent

Abituriyent — 2019

So'ragan edingiz...

O'zbek tilida tahsil olgan abituriyent rus tili guruhiga hujjat topshira oladimi?

— Ha, topshira oladi. Ko'pchilik abituriyentlarni qiziqtiradigan savollardan yana biri o'rta yoki o'rta maxsus ta'limni o'zbek (yoki rus) tilida olgan abituriyent OTMning rus (yoki o'zbek) tili guruhiga hujjat topshira oladimi yoki yo'qmi, degan savoldir.

Sababi, ba'zi OTM qabul komissiyalarida abituriyentlar OTMgacha o'qigan tilda hujjat topshirishi mumkinligi, tilni o'zgartirishga haqqi yo'qligi ta'kidlanadi. Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 20-iyundagi 393-sonli qarori bilan tasdiqlangan Nizomga

asosan O'zbekistonda test sinovlari uch til — o'zbek, rus tillarida, Qoraqalpog'iston Respublikasi hududidagi oliy ta'lim muassasalarida qoraqalpoq tilida o'tkaziladi.

Nizomda o'zbek (yoki rus) tillarida o'qigan abituriyent OTMning rus (yoki o'zbek) tilidagi yo'nalishiga hujjat topshira olmasligi haqida birorta taqiq yo'q.

Demak, bundan xulosa qilish mumkin, o'zbek tilida tahsil olgan abituriyent bemaol rus tilida test sinovlari topshira oladi. Qabul komissiyasi buni rad qilishga yoki “Qani, ruschani bilasanmi o'zi?”, deya qandaydir birlamchi sinovdan o'tkazishga haqli emas.

Abituriyent test sinovlarida o'zi o'qigan chet tilidan boshqa tilni tanlashi mumkinmi?

— Ha, mumkin. Vazirlar Mahkamasining 393-sonli qarori bilan tasdiqlangan Nizomning 4-bandiga asosan, abituriyent chet tillar sifatida ingliz, nemis, fransuz tillaridan biri bo'yicha test sinovi topshiradi.

Ushbu bandeda abituriyent o'qigan chet tilidan qat'i nazar, xohlagan chet tili (ingliz, nemis, fransuz) dan test topshirishi mumkinligi belgilangan. Masalan, maktabda nemis tili bo'yicha o'qigan abituriyentning testda ingliz tilini tanlashga haqqi bor.

Umumiy yoki o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasasini avvalgi yillarda bitirgan abituriyentlar ro'yxatdan o'tish uchun maxsus to'lov (101 ming 365 so'm) ni qayerda to'lashadi?

— Ta'lim muassasasini avvalgi yillarda tugatgan abituriyentlardan to'lov:

— oliy ta'lim muassasalariga hujjat topshirish uchun murojaat etganda — joylardagi banklar kassalari orqali;

— Davlat xizmatlari markazlari orqali ro'yxatdan o'tish uchun murojaat etganda — DXMda joylashgan bank kassalari hamda markaz xodimlari tomonidan naqd yoki naqd pulsiz ko'rinishida qabul qilinadi.

Shuningdek, to'lovlarni onlayn to'lash im-

koniya ham bor. Buning uchun plastik kartochkangiz bo'lishi kerak. DTMning rasmiy “Telegram” kanalida to'lovni amalga oshirish bo'yicha kichik yo'riqnomaga e'lon qilindi.

Demak, siz dastlab to'lov kvitansiyasi tayyorlab olishingiz kerak. Buning uchun *pay.dtm.uz* saytiga kirasiz. To'lov kvitansiyasi tayyor bo'lgandan so'ng 2 xil usulda to'lovni amalga oshirish mumkin:

1. Mazkur kvitansiyani chop qilib, bank orqali belgilangan summani to'lash.

2. Plastik kartangiz bo'lsa, onlayn to'lov tizimi orqali badalni to'lash.

Izoh: Pasport ma'lumotlaringiz asosida o'z to'lov kvitansiyangizni yaratib, o'zingizga tegishli bo'lgan invoys raqamiga to'lovni amalga oshirasiz.

Bir ta'lim shaklidan boshqasiga o'qishni ko'chirsa bo'ladimi?

— Bu eng ko'p beriladigan savollardan biri. Masalan, kunduzgidan kechkiga o'tkazsa bo'ladimi, sirtqidan kunduzgiga-chi va hokazo.

Ha, bir ta'lim shaklidan boshqasiga o'qishni ko'chirish mumkin, lekin barcha hollarda ham emas. Quyida birma-bir ko'rib chiqamiz.

O'qishni kunduzgi ta'limdan quyidagilarga ko'chirishga ruxsat etiladi:

- kunduzgi;
- sirtqi;
- kechki (smenali).

O'qishni kunduzgi ta'limdan maxsus sirtqiga ko'chirib bo'lmaydi.

O'qishni sirtqi ta'limdan ko'chirishga ruxsat etiladi:

- sirtqi (faqat bir ta'lim sohasi doirasida);
- kechki (smenali).

O'qishni sirtqi ta'limni kunduzgi hamda maxsus sirtqi ta'limga ko'chirib bo'lmaydi.

O'qishni kechki ta'limdan ko'chirishga ruxsat etiladi:

- kechki ta'lim (faqat bir ta'lim sohasi doirasida);
- kunduzgi.

O'qishni kechki ta'limdan sirtqi hamda maxsus sirtqi ta'limga ko'chirib bo'lmaydi.

O'qishni maxsus sirtqi ta'limdan boshqa ta'lim shakliga ko'chirib bo'lmaydi, o'z navbatida boshqa ta'lim shakllaridan maxsus sirtqiga ko'chirish talabi ham rad etish uchun asos bo'ladi. Faqat maxsus sirtqida bir ta'lim sohasi doirasidagina ko'chirishga ruxsat etiladi.

Shuningdek, maqsadli qabul qilinganlar o'qishni boshqa ta'lim yo'nalishi yoki ta'lim shakliga, boshqa OTMga ko'chira olmaydi.

Huquqshunos
Xushnubek XUDOYBERDIYEVning
“Telegram” ijtimoiy tarmog'idagi
@xushnubek kanalidan olindi.

Yuridik universitetning filiali ochildi

Milliy matbuot markazida Toshkent davlat yuridik universitetining Ixtisoslashtirilgan filiali oldiga qo'yilgan vazifalar va bu borada amalga oshirilayotgan ishlarga bag'ishlangan matbuot anjumani bo'lib o'tdi.

Prezidentimizning "Huquqbuzarliklar profilaktikasi va jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qaroriga muvofiq Toshkent shahri va Toshkent viloyatining huquqbuzarlik profilaktikasi va jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasida yuridik kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash bo'yicha Toshkent davlat yuridik universitetining ixtisoslashtirilgan filiali tashkil etildi.

Filialning asosiy maqsadi Toshkent shahri va viloyatining huquqbuzarliklar profilaktikasi va jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasida yuridik kadrlar

tayyorlash va qayta tayyorlash hisoblanadi. Filial Toshkent davlat yuridik universitetining tarkibiy bo'linmasi — yuridik shaxs maqomiga ega oliy ta'lim muassasasi hisoblanadi. Filialda kvotalar kunduzgi ta'lim shaklida bakalavriatning maxsus uch yillik dasturi bo'yicha 255 nafar hamda oliy noyuridik ma'lumotga ega bo'lgan kadrlarni qayta tayyorlash dasturi bo'yicha esa har olti oyda 50 nafar etib belgilandi.

— Filialga hujjat topshirmoqchi bo'lgan talabgorlar 18 yoshdan kichik va 25 yoshdan katta bo'lmagligi, shuningdek, bo'yining balandlik parametrlari erkaklar uchun 165, ayollar

uchun esa 160 santimetrdan past bo'lmagligi lozim, — deydi Toshkent davlat yuridik universitetining o'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i Ixtiyor Jo'rayev. — Shuningdek, hujjatlar Toshkent shahri yoki Toshkent viloyatida doimiy propiskaga ega O'zbekiston Respublikasi fuqarolaridan qabul qilinib, ulardan sudlangan yoki sudlanmaganlik holati bo'yicha ham ma'lumotnoma talab etiladi. O'qish davri to'liq grant asosida qoplanib, bakalavriatni tamomlagan bitiruvchilarga "Yurisprudensiya" ta'lim yo'nalishi bo'yicha diplom hamda "leytenant" maxsus unvoni beriladi.

Filialga qabul 15-iyundan 15-iyulga qadar davom etadi.

Fayoza AVLAYEVA
"Ma'rifat" muxbiri

Jazodan ozod etilganlar nazoratda

Ichki ishlar vazirligi tomonidan O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 2-apreldagi "Jazoni ijro etish muassasalaridan ozod qilingan ayrim toifadagi shaxslar ustidan ma'muriy nazorat to'g'risida"gi qonun talablari ijrosini ta'minlashda profilaktika inspektorlarining ustuvor vazifalariga bag'ishlangan matbuot anjumani o'tkazildi. Anjumanda Ichki ishlar vazirligi Huquqbuzarliklar profilaktikasi bosh boshqarmasi, Jamoatchilik va OAV bilan aloqalar boshqarmasining rahbar va mas'ul xodimlari, Adliya vazirligining mas'ul xodimi va jurnalistlar ishtirok etdi.

— Mahalliy hokimliklar, huquqni muhofaza qiluvchi idoralar, bandlik va mehnat munosabatlari bo'limlari va boshqa aloqador idoralar bilan hamkorlikda jazoni ijro etish muassasalaridan ozod etilgan ilgari sudlangan va ma'muriy nazoratga olingan shaxslar bilan umumiy hamda yakka tartibda profilaktik ishlar tashkil etildi, — dedi IIV boshqarma boshlig'i Qutbiddin Burhonov. — Shuningdek, ularning ijtimoiy ahvoli o'rganilib 4440 nafarini foydali mehnatga jalb etish maqsadida hududiy bandlik va mehnat munosabatlari bo'limlariga yo'llanmalar berildi, 2858 nafariga moddiy yordam ko'rsatildi. 2019-yilning 5 oyida 4633 nafar ma'muriy nazorat qonun ta'siri ostiga tushuvchilar ichki ishlar organlari hisobiga olinib, ular bilan tegishli tartibda profilaktik-ogohlantiruv tadbirlari amalga oshirib kelinmoqda.

Doimiy ravishda tegishli idoralar bilan hamkorlikda ilgari sudlanganlar tomonidan sodir etilgan jinoyatlarning kelib chiqish sabablari hamda jinoyat sodir etilishiga yaratilgan shart-sharoitlar chuqur tahlil qilinib, mavjud kamchiliklarni bartaraf etish hamda kelgusida jinoyatchilikning oldini olish borasida aniq maqsadga yo'naltirilgan tadbirlar amalga oshirilishi rejalashtirib olindi.

Asolat AHMADQULOVA

Bolalarga bering dunyoni...

Kattaqo'rg'on shahrining Shavqiy dahasidagi ko'p qavalli bir necha uyda turli millat vakillari istiqomat qiladi. Ushbu dahada o'g'il-qizchalarga mo'ljallangan maktabgacha ta'lim muassasasi mavjud bo'lsa-da, zamon talablariga javob bermasdi. Chunki bog'cha juda kam o'ringa moslashtirilgani. Aholi bu borada tegishli tashkilotlarga murojaat qilavergach, bir necha yil avval qo'shimcha bino qurib bitkazildi. Biroq vaqt o'tishi bilan muassasa jiddiy ta'mirlab holatga kelib qoldi. Davlatimiz tomonidan 1 milliard 750 ming so'm miqdorida mablag' ajratilib, maskan muvaffaqiyatli ta'mirlanib, foydalanishga topshirildi.

Yaqinda sifatli kapital ta'mirdan chiqarilgan maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyachilari, xizmatchilari va ota-onalar juda quvonishdi. Binoning foydalanishga topshirilishi munosabati bilan o'tkazilgan tadbirda shahar hokimi, Xotin-qizlar qo'mitasi raisi va boshqa mutasaddi tashkilotlar vakillari qatnashdi. Hozir bu yerda 13 ta guruhda 386 jaiji o'g'il-qiz ta'lim-tarbiya olmoqda. Muassasada bolajonlar uchun barcha o'quv qurollari mavjud. Bu yerda "Ilk qadam" dasturi asosida bolajonlarning munosib tarbiya olishlari uchun barcha sharoitlar yaratilishi bilan birga, rus, ingliz tili va gimnastika to'garaklari ham reja bo'yicha muvaffaqiyatli faoliyat olib bormoqda. Qolaversa, jamoaning ota-onalar bilan hamkorligi yaxshi yo'lga qo'yilib, barchaning dilida mamnunlik uyg'ongan. Bolajonlar esa erak qahramonlariga aylanib, qiziqarli mashg'ulotlar bilan shug'ullanishmoqda.

G'ayrat SHUKUROV,
faxriy jurnalist

Rag'batga munosib yoshlar

Yurtimizda yosh avlodning har tomonlama barkamol voyaga yetishi, zamonaviy bilimlarni o'qib-o'rganishi uchun keng imkoniyatlar yaratilgan.

Mana shu imkoniyatlardan samarali foydalanib, iqtidorini namoyon etayotgan yoshlar munosib rag'batlantirilmog'da. Jumladan, umumta'lim maktablarining 11-sinfni bitirgan iqtidorli o'quvchilar oltin va kumush medallar bilan taqdirlanayotgani ana shunday rag'batning bir namunasidir. Bunday rag'batga bizning maktabimiz o'quvchilari ham munosib ko'rildi. Iste'dodli o'g'il-qizlarimizning 6 nafari oltin, 1 nafari kumush medal bilan taqdirlandi.

O'g'il-qizlarimizning bu yutuqlaridan ota-onalari, sinf rahbarlari, maktabimiz jamoasi buni ham quvondik. Oltin va kumush medal bilan taqdirlangan o'quvchilarimizga esdalik sovg'alari tantanali ravishda topshirildi. Shu bilan birga, fan olimpiadasining shahar bosqichida ishtirok etib, faxrli o'rinlarni egallagan o'quvchilarimiz ham faxriy yorliq va esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi.

— Oltin medal bilan taqdirlangan bitiruvchilarimizdan Madina Qurbonova, Sayyora Qodirova, Madina Sayfullayeva fan olimpiadasining shahar bosqichida ham g'oliblikni qo'lgan kiritgan edi. Bu o'quvchilarimiz uchun ikki karra bayram bo'ldi, — deydi 11-«A» sinf rahbari Mahfuza Qosimova.

Zaynura HAMIDOVA,
Yunusobod tumanidagi
274-maktab o'qituvchisi

O'qituvchi

nimani

o'ylaydi?

✓ O'quvchining ta'vil davrida turli yumushlarni bajarib, ota-onasiga yordam berishining nimasi yomon? Aslida har birimiz farzandimizni, avvalo, mehnatsevarlikka o'rgatishimiz kerak. Bola o'zi ishlab, qiyinchilik bilan topsa, pulning qadriga yetadi. Rivojlangan davlatlarda millionerlar ham farzandlarini mehnatga o'rgatarkan. Aslida bilim olish ham — mehnat.

Ma'muraxon ESHCHANOVA

✓ Maktabimizga ham ta'mir uchun bo'yoq berildi. Bundan barcha o'qituvchilar xursand bo'lishdi. Endi ayrim ota-onalarning noroziliklarini eshitmaymiz. "Remont"ga deb pul yig'ishlar bo'lmasa, zo'r ish bo'lardi-da.

Dilfuza SUVONOVA

✓ Bolani yoshiga emas, qobiliyatiga qarab maktabga jalb qilishni yo'lga qo'yish kerak.

Ravshan MATMUSAYEV

✓ Bolani rus tilini o'rganishi uchun boshlang'ich davrda rus tilida o'qitish va tarbiyasi buzilishini o'ylab o'zbek sinfga olish — ota-onalarning eng katta xatosidir. Bu ta'limdagi muammolarni yuzaga keltiradi. Bolani aro yo'lda qoldirib, hech narsaga erishib bo'lmaydi. Rus tilida savodli chiqqan o'quvchini o'zbek tiliga boshidan o'rgatish o'qituvchilarga ham qiyinchilik tug'dirishi aniq. Boshlang'ich davr ta'limda eng muhim davr ekanini unutmasligimiz kerak.

Komila OBIDOVA

✓ Maktabimizda maktab libosi yarmarkasi bo'lib o'tdi. Ko'pchilik ota-onalar maktab formasini xarid qilish majburiyatini ro'kach qilishdi. Tadbirkor opaning esa fig'oni falakka chiqdi. Bankdan necha million so'm kredit olganman, deya zorlandi. Bir tomondan tadbirkorlarni ham tushunsa bo'ladi. Ular ham qaror asosida shu ishlarni boshlagan. Yangi qaror, farmonlar ming chig'iridan o'tgach, tegishli mutaxassislar bilan maslahatlashib, barcha mezonlarga tayangan holda hayotga tatbiq qilinsa, bu kabi holatlar yuzaga kelmas edi.

Gulchehra ASHUROVA

✓ Yaqinda pensiya yoshidagi o'qituvchining sobiq o'quvchilari tomonidan kaltaklangani haqidagi xabarni o'qib qoldim. Bundan juda ranjdim. O'quvchim hatto salom bermaydi, deganlarini eshitardim. Bunisiga chidab bo'lmaydi. Shu ayol ham bir paytlar jon kuydirib o'sha tarbiyasizlarga bilim bergan, savodini chiqqan. Ustozni haqoratlash, joniga azob berish kechirilmas gunohdir!

Barno NASIMOVNA

Mushtariy muhokamasi

“Barkamol avlod” markazlari nega gavjum emas?

Ta'limda ta'til bo'lmaydi, deb bejiz aytilmaydi. Umumta'lim maktablarida darslar tugagan bo'lsa-da, shijoati baland, izlanishdan to'xtamaydigan o'quvchilar to'garaklardan bilim izlaydi. Bu o'rinda “Barkamol avlod” bolalar ijodiyot markazlarida yaratilgan shart-sharoit, imkoniyat muhim o'rin tutadi. Jonkuyar o'qituvchilarni o'quvchilarining darsdan tashqari ta'limi jarayonidagi muammo va kamchiliklar ham o'ylantiradi. Zero, haqiqiy muallim uchun ta'limga daxlsiz jihatning o'zi yo'q. “Ma'rifat” mushtariylari “Telegram” guruhida bu safar “Barkamol avlod” bolalar markazlari faoliyati muhokama qilindi.

Fotima Karimova:

— Hududimizda “Barkamol avlod” bolalar markazi aholi gavjum joydan uzoqda joylashgan. Bu o'quvchilarga muammo tug'diradi: Maktablarda markazning filiallari ochilsa, maqsadga muvofiq bo'lardi. Shunda o'quvchilarning qatnovi uchun qulaylik yaratilardi. Bolalik yillarimiz bunday to'garaklar bepul edi. Hozir hammasi pullik. Shuning uchun ularni jonlantirish qiyin bo'lyapti. Aslida maktabdan tashqari ta'limni kuchaytirish juda ham dolzarb masala. O'quvchi maktabdagi darslarda ilm o'rgansa, “Barkamol avlod” markazida kelajakda asqotadigan kasb-hunarni o'zlashtiradi. San'at, texnika, sport kabi yo'nalishlarda mahoratini oshiradi. Bu bolani kasbga yo'naltirishdagi muhim bosqich bo'lib xizmat qiladi. Shu bois bu tizimdagi kamchiliklarni bartaraf etish-

ga E'tibor qaratish judayam zarur. Birinchi navbatda, markazning filiallarini ko'paytirish, iloji bo'lsa, ularni maktablar ichida tashkil qilish lozim. Shunda voyaga yetmaganlar orasida turli noxush holatlar kamayadi.

G'ayrat Qorabekov:

— Markazlarda kadrlar qo'nimsizligi ham katta muammo. Oylik maosh miqdorining ozligi, to'garak badal pulini undirish bilan bog'liq muammolar xodimlar ko'nglini ishdan sovitadi. Shu bois markazda o'qituvchilar ko'p almashadi. Natijada darslarning uzluksizligiga putur yetadi. Bir-ikki marta murabbiy kelmasa, ota-onalar bolasini to'garakka yuborishni istamay qoladi.

Sh.Ergashevna:

— O'quvchilarimni tuman markazidagi “Barkamol avlod”-

ga olib bordim. Bolalarning ism-familiyasini yozib olib, navbat kelsa, o'zimiz chaqiramiz, deyishdi. Oradan ikki-yil o'tdi, hali ham chaqirishmadi, navbatimiz hamon kelmadi, shakilli... O'quvchilarimning oldida xijolat bo'ldim. Biri texnikaga, boshqasi rasomslikka qiziqardi. Nazarimda, bugun “Barkamol avlod” markazlari malakali kadrlarga muhtoj.

Nazokat Xolmetova:

— Markazda ishlaydigan qaysi o'qituvchi bilan gaplashmang, oyligimiz kam, bu maoshga yoshlar ishlagani kelishmaydi, deydi. Balki ularning ham maoshi oshirilsa, maktabdan tashqari ta'lim tizimi ham rivojlanib, markazlarga malakali kadrlar kirib kelgan bo'lardi. Qolaversa, markazlarning gavjum emasligida faqat muassasalarni aybdor sanash ham noto'g'ri. Bugungi

o'quvchi telefon va internet, kompyuter o'yinlari ta'sirida hamma narsaga befarq va loqayd bo'lib qolayotganini nazardan qochirmaylik. Ota-onalar bolalarini nazorat qilishi, ularni ijodiyot markazlariga olib borib, qiziqqan yo'nalishi bo'yicha to'garaklarga jalb qilishi lozim. El tanigan san'atkor va hunarmandlar bilan suhbatlashsak, ak-sariyati o'z yutuqlarini otasi yoki onasining ilk bor to'garakka yetaklab olib borgan kuni bilan bog'lashadi.

Saidaxon Mamajonova:

— Biz xo'jako'rsinga ishlashga o'rganib qolyapmiz. Hamma narsa faqat qog'ozda ko'rinishi kerak. “Barkamol avlod” markazidagi hamma to'garaklar bir binoda joylashadi. Filiallari yo'q. Biz kattalar ishda bo'lamiz, yashash hududimizga juda ham uzoq bo'lgani uchun farzandimning bir o'zini markazga jo'nata olmayman. Hamma to'garaklarni bir joyga joylashtirishdan maqsad tekshiruvchi kelganda qiynalmaslik bo'lsa kerak.

Dilobar Jaloliddinova:

— Markazimizda 24 yo'nalishdagi to'garak bor. Kutubxonam ham tashkil qilganmiz. 500 nafar o'quvchini qamrab olganmiz. Ishlar yaxshi yo'lga qo'yilgan, ammo tuman miqyosidagi barcha hududlarni qamrab ololmadik. Tumanning narigi chekkasida yashovchi o'quvchilar markazga qatnay olmaydi. Shu bois chekka hududlarni ham qamrab olish maqsadida tuman moliya bo'limiga shtat so'rab ko'p bora murojaat qilganmiz. Yana qo'shimcha shtat berilsa, maktablarning o'zida talabga binoan to'garak ochardik. To'garak rahbarlariga beriladigan ish haqining ozligi ham ba'zan malakali kadrlarni jalb qilishga to'sqinlik qiladi. Har qanday malakali kadr mehnati va salohiyatiga yarasha haq olishni istaydi. To'garaklarimizga har oy 10 ming 200 so'mdan badal puli to'lansa-da, bu mablag' xomashyo olishga sarflanadi. To'garak mashg'ulotini xomashyosiz o'tib bo'lmaydi.

Zilola MADATOVA
tayyorladi.

31 yilga cho'zilgan qurilish

Xoh ishonang, xoh ishonmang, ayrim hududlarda “tuya go'shtini yegan” qurilishlar haliyam bor. Ularni ko'rib, yoqa ushlayshingiz aniq.

Gurlan tumanidagi Xizr eli qishlog'iga yo'limiz tushdi. Ushbu qishloqning “Navbiryop” mahallasida joylashgan 32-maktabning bundan roppa-rosa 31 yil avval qurilib, foydalanishga topshirilishga mo'ljallangan qo'shimcha binosining ahvoliga achindik.

1985-yili loyiha asosida qurilishi boshlangan mazkur maktab negadir hech bir sababsiz taqat to'xtab qolgan. O'tgan 31 yil davomida tumanga qancha hokim, qancha ta'lim rahbari, maktabga qancha direktor ke-

lib-ketdi. Maktabning husniga dog' bo'lib turgan qo'shimcha binoni ular ko'rmadi deb o'ylaysizmi? Ammo vaziyatni o'nglashga ular na hafsala, na ishtiyoq bo'ldi. “Sen menga tegma, men senga tegmay” qabilida ish yuritilgan bo'lsa, neajab!

— Ushbu qurilish harbiy xizmatga chaqirilgan yilim boshlangan edi, — deydi maktab direktori O'ktam Bobojonov. — Shundan so'ng qancha suvlar oqib o'tdi. Ammo maktabning qiyofasi o'zgarma-

di. Kinga murojaat qilmaylik, “Yordam beramiz, quramiz”dan nariga o'tmadi.

Ushbu bino maktabga kiraverishda joylashgan. Ta'lim maskaniga kelgan mehmon borki, oldidan o'tadi. Bugungi kunda “muzey”ga aylanayotgan uch qavatli chala imoratni ko'rib, shubhasiz, kelganlarning hafsalasi pir bo'ladi. Ammo har kuni ko'rib o'taversang, ko'z ham o'rganib qolar ekan. Maktab o'qituvchi va o'quvchilari bu holatga E'tibor bermay qo'yishgani buning isboti.

Qurilish boshlangan yili sobiq ittifoq davri edi. Undan buyon qancha vaqt o'tdi. Mustaqil-

likka erishganimizga ham 28-yil bo'lyapti. Bu orada qanchadan qancha eski imoratlar qayta ta'mirlanib, zamonaviy qiyofa kasb etdi. Yangilari qurildi. Ammo bu maktab binosi 31 yildirki, quyosh nuri ostida ado bo'lib, nurab bormoqda. Essiz shuncha mablag', essiz shuncha mehnat, deysiz.

— Shu jarayonda oddiy quruvchi bo'lib ishlaganman, — deydi mahalliy aholi vakillaridan biri. — O'sha paytlari navqiron 30—35 yoshlarda edim. Endi bo'lsa nafaqa olyapman. Qaridik, bolam. Bu bino ham qaribdi. Vaqtning o'tishini qarang. Afsus, kimlarningdir E'tiborsizligi sabab shuncha

mablag' uvul bo'ldi.

Maktabning yondosh bloklari 1998-1999-yillari ishga tushirilgan. Agar to'liq quvvat bilan ishlaganda 844 nafar o'quvchini o'z bag'riga olardi. Hozir esa 320 o'rni ishga tushib, o'quvchilarni ikki navbatda o'qishni davom ettiryapti. Uch qavatli chala bino bo'lsa, aytganimizday 31 yildan beri “savlat” to'kib turibdi.

Maktabda 526 nafar o'quvchi 21 ta sinfda o'qimoqda. Ko'p maktablar bino topolmay qiynalib turgan bir paytda bu yerda joy ham, bino ham bor. Ammo “tuya go'shtini yegan” qurilish aro yo'lda qolib ketgan.

O'ylaymizki, ushbu muammoga mutasaddi tashkilot rahbarlari jiddiy E'tibor qaratishadi.

Boltaboy
MUHAMMADQURBON,
jurnalist

O'qituvchi minbari

Tarix fanini o'qitish: muammo va yechim

Bugungi kunda O'zbekistonda ta'lim bosqichlari, qolaversa, ta'lim va ishlab chiqarish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikning yo'qligi dolzarb muammoga aylanib ulgurgan. Mazkur muammoning ildizi ayni masalada yetarlicha tadqiqot ishlari olib borilmaganligi, borlari ham amaliyotga to'laqonli joriy etilmasdan qog'ozda qolib ketayotganligiga borib taqaladi. Xususan, umumta'lim maktablarida tarix darslarini o'qitishda innovatsion texnologiyalar, interfaol metodlarni qo'llashga qodir salohiyatli kadrlar har bir tuman, shahar kesimida sanoqildir. Ushbu kadrlarning deyarli barchasi milliy oliy ta'lim tizimi yetishtirib bergan mutaxassislar sanaladi.

Davlat tomonidan pedagog kadrlar malakasini oshirish jarayonini tizimli tashkil qilish asosida ta'lim sifatini oshirishga urinishlar kuzatilmog'ada. Biroq o'tgan vaqt mobaynida o'qituvchilar malakasini oshirish institutlari bildirgan ishonchni oqlash o'rninga amaldagi byurokratik-korruptsiya tizimining bir bo'lakiga aylanib qoldi. Qisqacha aytganda, pedagog kadrlar malakasini oshirishdan ko'zlangan maqsadga to'liq erishishning imkoni bo'lmadi. Quyida umumta'lim muassasalarida tarix o'qituvchilari faoliyati misolida buning ayrim sabablari bilan tanishib chiqamiz.

Birinchidan, o'qituvchilar malakasini oshirish jarayoniga chet eldan yoki xorijiy tajribaga ega mahalliy mutaxassislar muntazam jalb etilmadi. Bu esa MOI'ning samaradorligiga ta'sir etmay qolmadi.

Ikkinchidan, MOI'da o'qish mobaynida va undan keyin o'qituvchilarga foydalanish uchun tavsiya etilishi mumkin bo'lgan metodik adabiyotlar yaratilmadi. Garchi yaratilgan bo'lsa-da, samara bermadi.

Uchinchidan, o'qituvchilar malakasini muntazam oshirib borishga qo'shimcha tizimli yondashuvni tashkil etishdan ko'ra, ular turli keraksiz hujjatlarni to'ldirishga majbur qilindi. So'nggi yillarda Xalq ta'limi vazirligi tomonidan ushbu holatga barham berishga harakat qilindi, biroq bu hali to'la bartaraf etilmadi. Bunday fikrga kelishga asoslarimiz yetarli.

To'rtinchidan, malaka oshirish jarayonida beriladigan bilimlarni oliy ta'lim tizimiga ham joriy qilgan holda malaka oshirish institutlarining ilmiy axborot balansini sohaga oid yangicha tushuncha, g'oyalarga asoslangan vositalar, metodik manbalar bilan to'ldirib borishga mutlaqo e'tibor qaratilmayapti. Aksincha, MOI oliy

ta'lim tizimi yetishtirgan sifatsiz kadrlar "malakasini oshirish"ga buyurtma qabul qiluvchi tashkilotga aylanib qolmog'ada. Chunki MOI'da ishlaydigan mutaxassislarning aksariyati oylar, yillar davomida birgina ma'nan eskirib ketgan ma'ruzadan foydalanib, o'qituvchilarga dars o'tib kelishmog'ada. Bugun buni sir tutolmaymiz.

Xullas, muammoni yuzaga keltiruvchi sabablar bisyor. Milliy va xalqaro ta'lim tajribasiga asoslangan holda ikkita yechim orqali yuqoridagi muammoni bartaraf etishga dastlabki qadammni qo'yish mumkin, degan xulosaga keldik. Quyida ular bilan tanishishingiz mumkin:

1. Avvalo, tarix o'qitish metodikasi yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlashda oliy ta'limda o'qitiladigan o'quv fanlari tarkibini tubdan qayta ko'rib chiqib, faqatgina mutaxassislik fanlarini yangicha yondashuv asosida samarali o'qitishni tashkil etgan holda o'qish muddatini to'rt yildan uch yilga qisqartirishga erishish mumkin. Bunda mutaxassislik fanlari jami o'quv fanlari tarkibining 80 foizini tashkil etishi maqsadga muvofiqdir. Qolaversa, har bir fanni o'qitishda ma'ruza mashg'ulotlari fan uchun ajratilgan o'quv soatlarining 25 foizini, amaliy mashg'ulotlar — 25 foiz, mustaqil ta'lim — 25 foiz, pedagogik amaliyot — 25 foizini tashkil qilishi lozim.

2. Tarix o'qituvchilari uchun milliy metodik ta'minot manbasi yaratilishi zarur. Ular o'quv qo'llanma, xrestomatiya, elektron yoki bosma metodik vosita, veb-sayt ko'rinishida bo'lishi mumkin. Mazkur metodik ta'minot manbalaridan foydalanish oliy ta'lim muassasalarida o'qish jarayonidayoq bo'lajak mutaxassislar tomonidan o'zlashtiriladi. Keyinchalik davriylik asosida ushbu metodik ta'minot manbalari yangilab boriladi. Metodik ta'minot manbalarini yaratishda har bir ta'lim (o'qitish) metodini alohida tasnif asosida tavsiflashga e'tibor qaratilishi lozim (bu jarayon qo'shimcha tadqiqotlarni talab etadi). Chunonchi, metodlar sodda va ravon tilda muayyan misollar orqali tushuntirilishi muhim. Chunki ko'pchilikka mavhum ilmiy uslubda biror-bir misollarsiz, tavsiflarsiz yoritilgan o'qitish metodlaridan ta'lim jarayonida foydalanish undan ko'zlangan samaraga erishishga to'sinlik qilishi mumkin.

Ta'lim tizimini tubdan isloh qilishga ahd qilgan ekanmiz, unga noan'anaviy yondashuvlarni joriy etishdan cho'chimaslik zarurligini ta'kidlagan bo'lar edik. Zero, ta'lim tizimi taraqqiyotining bugungi darajasi kelajakda mamlakat taqdiri kimplarning qo'lida bo'lishiga ishoradur.

Iqboljon KAMOLOV,
Qo'qon shahridagi 41-maktabning
tarix fani o'qituvchisi

Yosh o'qituvchilarga olti foydali tavsiya

Bugunning zamonaviy o'qituvchisi o'quvchilarga samarali ta'lim berishda, avvalo, ularning yoshini hisobga olishi, eng yuqori darajada ta'lim berish uchun esa quyidagi 6 ta foydali maslahatga amal qilishi lozim:

1. O'quvchilar bilan do'stona aloqa o'rnatish.

O'quvchilar siz ular uchun alohida g'amxo'rlik qilayotganingizni bilishsin. Ular bilan har tomonlama aloqani mustahkamlang. Birortasi nazaringizdan chetda qolmasin. Har birining fikr-mulohazalarini eshitishga va qadrlashga, o'z o'rinda ularga ijobiy baho berishga odatlaning.

2. Bilim berishda ijobiy muhit yaratish.

Unutmang, o'quvchilar doimo ijobiy muhitda bilim olishga oshiqishadi. Shuning uchun ularga tengdoshlari bilan ishlay oladigan muhit yaratishga harakat qiling. Har bir o'quvchining javobini tinglab, bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiring.

3. Darsda turli yondashuvlardan foydalaning.

Tadqiqotchilarning ma'lumotlariga ko'ra, yoshi kichik o'quvchilar bir vaqtda atigi 10—15 daqiqagina diqqatlarini jamlay olishar ekan. Shuning uchun bitta mashg'ulotni 15 daqiqadan oshirib yubormang. Darslarning o'yin, musobaqa tarzida noan'anaviyligini oshiring. Yetakchi o'zingiz bo'ling. Shunda sinf boshqaruvida muammolarga duch kelmaysiz.

4. O'quvchilarni ko'proq harakat qildiring.

Kichik yoshdagi o'quvchilarda energiya ko'p bo'ladi. Buni bosib turishdan ko'ra, undan foydalanishning pozitiv yo'llarini toping. Darsda qiziqarli va interfaol usullardan foydalanib o'quvchilarning ko'proq jismoniy va aqliy qobiliyatini oshiring.

5. Guruhlarga bo'lib o'qiyng.

Guruhlarga bo'lishning afzalligi shundaki, bunda bilmasvoylar bilimdonlardan ko'proq bilim olishga intilishadi. Tortinchoqlikka barham beriladi. Hamjihatlik kuchayadi va har bir bola ortda qolmaslikka intiladi.

6. Tartib-intizomni saqlashda qo'l ishorasidan foydalaning.

Sinfi boshqarish yosh o'quvchilar bilan ishlaydigan o'qituvchilar uchun asosiy muammolardan biri sanaladi. Siz izchil bo'lishingiz kerak. Muammolarni hal qilish uchun darsingizni bo'lishga odatlanmang. Salbiy xulq-atvorlarni bartaraf etishning eng yaxshi usullaridan biri qo'l bilan ishora qilishdir. O'quvchilaringizga dars avvalida har bir qo'l ishorasi nimani anglatishini bildirib qo'ysangiz, bas.

Abrorjon QUDRATOV,
Namangan shahridagi
35-maktabning ingliz tili fani o'qituvchisi

Research

Methods of teaching children reading and spelling in English

To teach your child to read from scratch, you need to learn at least a few words in another language. If you immediately sit down to learn to read, you will only get screams, tantrums and a wild disgust for learning the language in the future. While you are still very small and did not go to class 1, just learn new words together, memorize them by ear, teach your child to sound English words. It is important that s/he understand what the word s/he says means. Most educational institutions include a foreign language in their curriculum only when schoolchildren go to grade 3. But your child will not make any difficulties to start learning the basics immediately after the transition to grade 2. By this time, s/he will already be taught how to correctly read in his/her native language, s/he will understand that the letters form certain sounds and add up to words.

The purpose of the research. Disclose the principles of teaching children the English language. To talk about several methods of teaching children English, so that children would be interesting and not difficult.

Research methods. If we talk about how to properly teach a child to read in English, the best answer would be to start learning the alphabet. This should be done in the most interesting ways for the child: to teach him/her with the help of songs, toy blocks or magnets, cards and colorings — in general, everything that your imagination gets to. But remember that letters and sounds are two different things, especially in English. Therefore, when training, pay special attention to this. A method of teaching a child reading, called Phonics, is becoming increasingly popular among parents and teachers. Its essence lies

in the fact that your children do not learn letters separately from words. They teach the SOUND, which in most cases forms this letter. That is, they remember the letter "s" not as "es", but as "s". It's like in Russian: we call the letter "ul", but we say "Machine." Remember that all children are different and sometimes they remember the information for a very long time, so you shouldn't rush your baby, and even more so to move on to learning something new, until you have learned the previous material 100 percent. The next stage after the alphabet is reading syllables. Tell the child how the vowels are connected with the consonants, how much they are friends. And only then go to the last stage — the words. One of the most important moments when learning a language, both at school and at home, is the correct transcription.

Transcription is a graphic representation of pronunciation. But in addition to the sounds that we know because of the alphabet, there are also sounds in English that are not shown in alphabetical letters, but are created with certain combinations of them. There is another way to teach children to read. It is practiced both in teaching a native language and a foreign one. This method consists in starting learning not from parts to a whole, but on the contrary, from whole to parts, that is, from whole words to letters. This method is based on the ability of the child to associate the written word and the combination of sounds heard at the same time. And given the fact that usually children's memory is many times better than ours, adult, then this method can bring much faster results than the traditional one.

Findings. If you teach children in stages and do not give the child a lot of workload, this will increase the efficiency of their learning. If you follow the teaching methods of the above, children will quickly remember not only their translation, but also the correct way of reading.

Xadicha ABDULLAYEVA,
English teacher of secondary school
№ 3 in Termez city

"Ma'rifat"ni o'qigan insonda ma'rifatning eng oliy tuyg'ulari shakllanadi, sayqallanadi va pirovardida insonni komillikka yetkazadi.

27-iyun — Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuni

Ishonchingiz bizga kuch bag'ishlaydi

Qaysi sohada bo'lmasin, mehnatingiz qadrlanayotganini, atrofdagilarning sizga ishonchi ortayotganini sezsangiz, bundan ortiq baxt yo'q. Hech mubolag'asiz aytish mumkinki, keyingi yillari gazetamiz o'z mushtariylariga yanada yaqinlashdi. Tahririyatimizga kelayotgan maktublar, ijtimoiy tarmoqlar orqali gazetxonlar tomonidan bildirilayotgan fikrlardan buni sezish mumkin. Nashrimizning har bir yangi sonini o'qib, mehnatimizni qadrlab, bizni qo'llab-quvvatlayotgan gazetxonlardan bag'oyat minnatdormiz. Qadrli mushtariylar! Tahririyatimiz jamoasi nashrimizning har bir sonini sizning talab va istaklaringiz asosida tayyorlashga harakat qilmoqda. Bunda sizning ishonch va e'tiboringiz bizga kuch va shijoat bag'ishlayotir. Quyida mushtariylarimiz bildirgan fikr-mulohazalarni e'tiboringizga havola etamiz.

Gulnoz Xojaeva
Umrimda birinchi marta o'zbek matbuotiga qiziqishim uyg'ondi, bunga sabab "Ma'rifat" gazetasi)

Umrimda birinchi marta o'zbek matbuotiga qiziqishim uyg'ondi, bunga sabab "Ma'rifat" gazetasi.

Gulnoz XOJAYEVA

"Ma'rifat" ga rahmat!
Etti yildan beri hech qayerda chiqarolmaganim — "Imlo lug'atining uzida xato bulsa..." maqolamni chop etdi.

"Ma'rifat"ga rahmat! Yetti yildan beri hech qayerda chiqarolmaganim — "Imlo lug'atining o'zida xato bo'lsa..." maqolamni chop etdi.

Ma'mura ZOHIDOVA

"Ma'rifat"ga tashakkur! Bilasizmi, o'qituvchi nimani o'ylaydi? Bilmasangiz, gazetaning shu nomdagi ruknini bir o'qib ko'ring... Menga eng yoqadigan muhit samimiy insonlar orasida ijod qilish bo'lgan. Harqalay pedagogika kollejni tamomlaganim uchun xalq ta'limini birmuncha yoritolsam kerak, degan o'y bilan amaliyotimni "Ma'rifat" gazetasiga olgan edim. Kamchiliklarimni to'g'rilashdan, maslahat berishdan qochmaydigan aka-opalarim bilan o'tgan vaqtimga achinmayman! Nazariy bilimlarning amaliyotga tatbiqi ham yoqimli bo'lar ekan...

Shahnoza ABDURASHIDOVA, O'zJOKU talabasi

Kundan kunga faol muallimlar soni ortib borayotgani quvonarli... Muammolarning yechim topayotgani ikki hissa quvonch bag'ishlaydi... "Ma'rifat" hamisha oldingi safda. Omad tilayman.

Aziza BOYMURODOVA

Feruz Holmirmirzayev Gan fuqi Bushashirmani! Chuni bu Sizga yashaydigan Sharh va fikrlarini kutub ko'limiz. Eng muhim "Ma'rifat" uz mushtariylariga agra Undan tashqari kundan-kunga, sonidan-soniga yaxshilik tomonga uzgarib borayotgan bugungi talab va ehtiyojni his qilaysiz! Aslida ham shunday bulish kerak. Mencha taklif bor. Gazetangizni mushtariylarga uz vaqtda etib borish masalasini urgani chiqarsizmi? Tugri bu bilan kuryerlar shug'ullanishadi. Ammo, turp-besh sonini bitta kilib opadigan maktablar ham bor. Misol uchun Kashkadar viloyatida surishtiruv olib borin. Meni hak ezkanligimni bilasiz. Bilamanki, tahririyatning uzlariga oldindan uz vaqtda gazetani etkazib berishi uchun pul tulaidi. Lekin ular shartnomada aytilmaganidek, uz vaqtda etkaziyatimi? Chuni mushtariylarning barchasi bu aybni kuryerdan emas, Sizning tahririyatningizdan, deb bilinadi. Atar erdam karar bulsa, muxlislarimizni xolis xizmatga taybar. Men ham shular qatori. Yana bir bor omad!

Xolmurod SORIYEV

"Ma'rifat" o'z mushtariylariga ega! U kundan kunga, sondan songa yaxshi tomonga o'zgarib boryapti! Bugungi talab va ehtiyojni his qilaysizlar! Aslida ham shunday bo'lishi kerak. Menda taklif bor. Gazetangizning mushtariylarga o'z vaqtda yetib borish masalasini o'rganib chiqaysizmi? To'g'ri, bu bilan kuryerlar shug'ullanadi. Ammo to'rt-besh sonini bir qilib oladigan maktablar ham bor. Misol uchun, Qashqadaryo viloyatida surishtiruv olib boring. Haq ekanimni bilasiz. Bilamanki, tahririyatning oldindan o'z vaqtda gazetani yetkazib berishi uchun ularga pul to'laydi. Lekin ular shartnomada keltirilganidek o'z vaqtda yetkazishyaptimi? Mushtariylarning barchasi bu aybni kuryerdan emas, tahririyatningizdan, deb biladi. Agar yordam kerak bo'lsa, mushtariylaringiz xolis xizmatga tayyor. Men ham shular qatori. Yana bir bor omad!

Ochig'ini aytilish kerak, bugungi kunda tom ma'noda bozor talablariga javob beradigan yagona respublika nashri bu — "Ma'rifat"dir. Sizlardan iltimos — shu yo'nalishda ishini susaytirmanglar! Hamisha olg'a! Nega bunday deiyshimning sababi respublika yoki mahalliy nashrlarni matbuot do'konlaridan axtarganlarni hali men ko'rmaganman, ammo "Ma'rifat" bugun matbuot do'konlaridan mushtariylari tomonidan qidirilib, tipib o'qilmoqda. Buning uchun soha jonkuyarlarini tabriklayman va boshqa nashrlarga ham o'rnak o'laroq ko'rsatishni istayman. Bo'shshanglar, aziz jumalistlar!

Feruz XOLMIRMIRZAYEV

Gazeta bu yildan ancha dadil chiqiyapti. Omad. Izlanishdan, yuksalishdan tolmanglar.

Mirolim ISAJONOV

Hozir gazetalar uchun saralanish bosqichi ketyapti. "Ma'rifat" bu bosqichdan saralanib o'tishiga, o'z tarixida yangi sahifa ochishiga ishonaman. Aslida ham majburiy obuna odamlarning tinkasini quritib yuborgan edi. O'sha davrda ham, afsuski, bizga berilgan ro'yxatda ko'pincha "Ma'rifat" bo'lmasdi. O'qilmaydigan, nomi jarangdor o'zbekcha, ruscha nashrlar ro'yxati berilardi. Biz o'zimizga kerakli nashrlarga obuna bo'laylik, deb tortishib "Ma'rifat"ni ro'yxatga kiritingan paytlarimiz bo'lgan. Bu haqiqat. O'rmonga o't tushganda ho'l-u quuruq barobar yonar, deganlaridek, kerakli nashrlar ham shu alanga ichida qoldi. Kecha "Ma'rifat"dan bir maqolani o'qiyman deb (yangi sonlarni internetdan topolmaysiz) dekanatdan so'rab, topol-

D.HAYITOVA

madim. Universitet ARMga borishsa, o'zi bitta bor, nusxa ko'chirib olinglar, debdi kutubxonachi. Kechga qadar shu nusxani mendan yana uch-to'rt kishi so'rab oldi. Tezlik bilan 1-martdan "Ma'rifat"ga obuna bo'lmasak bo'lmaydi, dedim. Men shahar markazida yashayman. Kompyuterimga yuqori tezlikdagi internet ulangan. Xullas, "Ma'rifat" majburiy obuna to'fonida yo'q bo'lib ketadigan, kecha paydo bo'lgan nashr emas! Majburiy obunaga chek qo'yayotgan hukumat rahbarlarining ham muddaosi aslo bunday emas!

Bashorat BAHRIIDINOVA

Haqiqatan ham, "Ma'rifat" gazetasi juda qiziqarli sahifalarga boy va o'qituvchilarning ma'naviy dunyosini kengaytiradigan tarzda nashr etilmoqda. Ishlaringizga rivoj tilayman.

Shahnoza VOSIQOVA

"Ma'rifat"ni o'qigan insonda ma'rifatning eng oliy tuyg'ulari shakllanadi, sayqallanadi va pirovardida insonni komillikka yetkazadi, menimcha. Bu ezgu yo'lda mehnat qilayotgan insonlarga omad tilaymiz!

Xolmurod SORIYEV

Bizning davrimizda "Ma'rifat" "O'qituvchilar gazetasini" nomi bilan chop etilardi. O'sha paytlari faoliyatimizni bu gazetasiz tasavvur ham qilolmasdik. Biz uchun juda muhim hisoblangan metodik qo'llanmalar bilan ham aynan shu nashr orqali tanishib borardik. Umuman, "Ma'rifat" va "O'zbekiston adabiyoti va san'ati" gazetalari, "Sharq yulduzi" jurnali, "Yoshlik" almanaxi o'qituvchilik faoliyatimda mening eng katta qurolim edi. O'zim ona tili va adabiyot fanidan dars berganim uchun adabiy muhit bilan muntazam tanish bo'lishim shart edi.

Avvallari bu nashrlarga har bir o'qituvchining o'zi bir yilga obuna bo'lardi va qo'limizga sonma-son yetib kelardi. Ammo keyinchalik 4-5 kishiga yoki butun metodbir-lashmaga bitta obuna bo'linganidan keyin nashrni to'liq kuzatib borish imkoniyatim cheklandi. Hech bir nashr vaqtda yetib kelmay qoldi. Masalan, butun metodbir-lashma umumiy obuna bo'lgach, tegsa, o'qirdim, tegmasa, "Papkada tursin", deb saqlab qo'yishardi yoki orada yo'qolib ketardi.

Men birinchi o'rinda "Ma'rifat"dan uzilganda unda e'lon qilinadigan metodik qo'llanmalardan qiynalganman. Avvallari kechki payt ertangi darsga tayyorgarlik ko'rayotganda sonma-son foydalanib, kerakli materiallarni dars jarayonlarida ham qo'llardim. Bu menga juda katta qulaylik tug'dirardi.

Masalan, gazetada o'qituvchilarning dars jarayonidagi tajribalari muntazam e'lon qilib borilardi va zarur paytlari biz ham undan foydalanardik. Umuman gazetada hech bo'lmaganda, bir oyda bir marta e'lon qilinadigan maktab o'qituvchilarning dars jarayonidagi tajribalari biz uchun qo'llanma vazifasini o'tardi. Hozir gazetaning chekka hududlardagi mushtariylariga kech yetib borayotganini hisobga olmaganda, u sondan songa o'syapti.

Mavjuda ERNAZAROVA

Assalomu alaykum, singlim Charosxon! Jiyanim Muza'ffarning onasi Rossiyada ishlayapti. Otasi vafot etgan. Muza'ffar mening qaramog'imda. Ota-onaning o'rnini hech kim bosolmas ekan. Fevral oyida jiyanim huquqbuzarlik sodir etdi. Davomati past, o'qishni xohlamay qoldi. Gapimga kirmadi. "Ma'rifat" gazetasida e'lon qilingan kitobxonlik tanlovida qatnashib, yaxshi tomonga o'zgarib boshladi. Tanlovdagi uch asarni boshini ko'tarmay o'qidi. Do'stlari chaqirganda, "Kitob o'qishim kerak", deb ko'chaga chiqmadi. Jiyanimni yaxshi tomonga o'zgartirgan "Ma'rifat" gazetasiga, Charosxon singlim, sizga katta rahmat. Sog'-omon bo'ling. Muza'ffar, albatta, o'zgaradi.

"Ma'rifat"ni o'qimay yursak

Loyahlikka dildan berilib, Nafsimizni ustun ko'rsak. Ziyoliman, deya kerilib, "Ma'rifat"ni o'qimay yursak.

Cho'pondan ham eshitib tanbeh, El oldida qizarib tursak. Duch kelgandan ma'lumot so'rab, "Ma'rifat"ni o'qimay yursak.

Biz xabardor qilish o'miga, Serial haqda o'y-xayol sursak. Kim o'ylaydi avlod taqdirin, "Ma'rifat"ni o'qimay yursak.

Teran qarang, dunyoga boqing! Ziyolisi ne qilar, ko'ring?! O'quvchiga ibrat uchun ham Gazetani varaqlab turing!

G'ofir HAMRO

"Ma'rifat" jamoasi qilayotgan ishlar mushtariylarni yanada izlanishga, harakat qilishga undayapti. Sizlarga katta rahmat, azizlar.

Dilnoza BOQIYEVA

Ko'p gazetalarda maqolalarim chiqqan, lekin "Ma'rifat" gazetasi xodimlari tomonidan maqolam o'rganilib, ko'plab tavsiyalar berildi. Erinmasdan har bir ijodkor us-tozning dardini tinglaganingiz, ruhlantirganingiz uchun tashakkur. Hatto yangi o'quv yilidan oilamiz bilan obuna bo'lishni niyat qildik. Bizga o'xshagan ustozlarning dardini yozadigan yagona super "Ma'rifat"ga tashakkur.

Nasiba RAJAJOVA

"Ma'rifat" gazetasi xodimlariga ham, gazetada yoritilayotgan mavzularga ham gap yo'q.

O'qituvchiga ko'makdosh, darddosh, Kecha-kunduz porlaguvchi oy, quyosh. Ilm-ma'rifatda bizga maslakdosh, "Ma'rifat" gazetasi — eng yaqin sirdosh.

Shahnoza AVAZOVA

"Ma'rifat" gazetasi va "Boshlang'ich ta'lim" jurnalidagi tadbir senariylari, dars ishlanmalari, metodik tavsiyalar juda yuqori saviyasi va dolzarbligi bilan ajralib turadi. Bular ish jarayonida juda qo'l kelmoqda. Biz maktab jamoasi bilan "Ma'rifat" gazetasiga va yakka tartibda "Boshlang'ich ta'lim" jurnaliga obuna bo'lganmiz. Nasib etsa, bu yil "Ma'rifat"ga ham yakka tartibda obuna bo'laman.

Yulduz IBROHIMOVA

"Ma'rifat"ning har bir sonini avaylab taxlamga tikib boraman. Gazeta kelmagan kuni mas'ullarni bezovta qilaman. Har kuni "Ma'rifat"ni o'qib ish boshlayman.

Ulug'oy XUDOYNAZAROVA

Assalomu alaykum, "Ma'rifat"ning jonkuyar xodimlari! Sizlarga mingdan ming rahmat! "Ma'rifat" ro'znomasida chop etilgan "Texnologiya keraksiz fanmi?" maqolamda yillar davomida texnologiya fani ustozlarini o'ylantirayotgan savolga javob topishga uringanmiz. Endi ustozlar haq-huquqini aniq manba orqali asoslab, dadil talab qila oladi. Ishlaringizga rivoj tilayman.

Hafiza RASHIDOVA

"Ma'rifat"ni bir oila deb tasavvur qilsak, men shu oilaning bir a'zosisman, uning quvonchi ham, tashvishi ham — meniki.

Oybek URUNOV

Obunachi, gazeta vaqtida yetkazilyaptimi?

Gazeta-jurnallarning obunachilarga o'z vaqtida yetib borishi aholining bosma nashrlarga ishonchi va e'tiborini oshiradi. Ammo ayrim sabablarga ko'ra kundalik nashrlarning kechikish holatlari kuzatilmoqda. Shu munosabat bilan mahalliy tarqatuvchi tashkilot xodimlari bilan suhbatlashdik.

"O'zbekiston pochta" AJ Qoraqalpog'iston bo'limining obuna bo'yicha mas'ul xodimi Ziyesh Nao'ruzova aynan "Ma'rifat" gazetasi haftaning birinchi va to'rtinchi kunlari yetib kelishini bildirdi. Birinchi va to'rtinchi kunlari ertalabki reytsda kutib olinib, shu kuni shahar va tumanlarga taqsimlanadi. Nukusga yaqin tumanlarga gazeta shu kunning o'zida yetkazilib berilsa, olis tumanlarga bir kundan so'ng (ikkinchi va beshinchi kuni) yetib boradi. Chekka tumanlarga ertalabki avtobuslar orqali yuborilar ekan. Ammo xodimning gapiga ko'ra, tuman bo'limlari avtotransport bilan to'liq ta'minlangan.

Aprel holatiga ko'ra tashkilot bo'limi orqali "Ma'rifat" gazetasidan 425, "Учитель Узбекистана" gazetasidan 135 donaga obuna bo'lingan.

Tahririyatga gazetaning joylarga kech yetkazilyotgani haqida shikoyatlar bo'layotganini aytganimizda "O'zbekiston pochta" AJ Qoraqalpog'iston bo'limining pochta xizmati bo'limi boshlig'i Sultanbek Bekturg'anov shunday dedi:

— Ayni vaqtgacha bizga hech qanday shikoyat xati yoki murojaat kelib tushmadi. Aynan qaysi tuman va qaysi tashkilot yoki yakka obunachi uyiga gazetaning kech yetkazilyotganini ma'lum qilsa, tezda zarur choralarini ko'rgan bo'lardik. Birinchi navbatda, obunachilar qaysi tashkilot orqali kundalik nashrlarga obuna bo'layotganini bilishi kerak. Hozir Qoraqalpog'iston bo'yicha 10 dan ortiq xususiy matbuot tarqatuvchi tashkilot bor. Ular faoliyati bilan yaqindan tanishib ko'rish zarur. O'zimizga to'xtalsak, bizga gazeta kelgan kunning o'zida, olis tumanlarga esa bir kundan so'ng yetkazib beriladi. Mahalliy gazetalarimiz esa chop etilgan kunning o'zida tarqatiladi. Toshkentda chiqadigan nashrlarning bir-ikki kunga kechikishi masofa bilan bog'liq.

Sultanbek aqaning gapidan ma'lum bo'ladi, agar gazetalar birinchi kuni yetib kelsa, tarqatilishi o'z-o'zidan ikkinchi kunga qoldiriladi. Demak, "Ma'rifat" gazetasining shanba soni birinchi kuni yetib kelsa, ikkinchi kuni tarqa-

Ma'rifat

Бу кеча шабон оийининг 14 кунидан 15 кунига ўтадиган Бароат кечаси экан. Азизларим бу кечада қиладиган дуоларингиз қабул бўлсин.

Muhabbat Alimova Assalomu alaykum. "Ma'rifat" gazetasi xodimlariga chin dildan minnatdorchilik bildiram. Chunki bizning Navoiy viloyati Uchquduq tumaniagi 20-maktabning fidoiy ustozlari oz tashabbusimiz bilan gazeta ga obuna bo'lib, har 2ta o'qituvchiga 11dan gazeta olamiz. Chunki bu gazeta biz o'qituvchilarning har qadamda mehri hamrohimizga aylangan. Biz ustozlar "Ma'rifat"dek dostimiz borligidan faxrlanamiz...

Assalomu alaykum! "Ma'rifat" gazetasi xodimlariga minnatdorchilik bildirmoqchiman. Biz Navoiy viloyati Uchquduq tumanidagi 20-maktabning fidoiy ustozlari o'z tashabbusimiz bilan gazeta ga obuna bo'lib, har ikki nafar o'qituvchi bir gazeta olamiz. "Ma'rifat"dek hamrohimiz, do'stimiz borligidan faxrlanamiz.

Muhabbat ALIMOVA

Feruz Bonu

Javlon Ergashev Dtm bn hamkorlik gazeta ga obuna... "Ma'rifat" obunani tarqib qili shga muxtoj emas, uzini ma'rifatli deb bilgan insonlar shundoq ham obuna bo'lishadi.

"Ma'rifat" obuna targ'ibotiga muhtoj emas. O'zini ma'rifatli deb bilgan insonlar shundoq ham obuna bo'lishadi.

FERUZA BONU

Sahifalarni Sardor MUSTAFOYEV tayyorladi.

Bolalar kuch to'playapti

Yozgi ta'tilni mazmunli va maroqli o'tkazishda kunduzgi sog'lomlashtirish oromgohlarining o'rnini katta. Shu bois ham bunday dam olish maskanlari o'z bag'riga ko'plab o'g'il-qizlarni jalb etmoqda. Vazirlar Mahkamasining "Bolalarning dam olishini tashkil etish va sog'lomlashtirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori ijrosini ta'minlash maqsadida Jizzax viloyatidagi 13 ta tuman va shahar maktablari qoshida 86 ta kunduzgi bolalar sog'lomlashtirish maydonchasi tashkil etilgan. Mazkur oromgohlarda 5255 nafar o'quvchi dam olmoqda.

Sharof Rashidov tumanidagi 31-maktab qoshida tashkil etilgan "Qaldirg'och" kunduzgi sog'lomlashtirish oromgohida 70 nafar o'quvchi ta'tilni mazmunli va maroqli o'tkazmoqda. O'g'il-qizlarni o'ziga jalb etgan "Barkamol avlod", "Kamalak", "Yulduzcha", "Shunqorlar" nomli guruhlarni tajribali tarbiyachilar boshqarmoqda. Guruhlar tadbir rejasi asosida qiziqarli uchrashuvlar, mashg'ulotlar va ko'rik-tanlovlarni o'tkazmoqda. Oromgohga borganimizda daraxtlar soyasida stol tennis o'ynayotgan o'quvchilarni uchratdik.

— O'quv yili davomida stol tennis to'garagiga qatnadim, — deydi Hayot Abdurahmonov. — Hozir ta'til kunlari jismoniy tarbiya o'qituvchisi Otabek Qurbonov rahbarligida qiziqar-

li musobaqalar yo'lga qo'yilgan. O'zim sevgan stol tennis sirlarini qunt bilan o'rganib, mahoratimni oshirayapman.

Soya-salqin daraxt tagida shaxmat musobaqasi ham avjiga chiqqan. Raqiblarini ortda qoldirib, musobaqa sovrindoriga aylangan Aziza Shirinxonovaning qvovchisi cheksiz. Uning mahoratini hisobga olgan ustozlari kelgusida shahar va viloyat miqyosidagi musobaqalarda ishtirok etishda Azizaga umid bog'lashmoqda.

— Mamlakatimiz rahbarining 5 ta muhim tashabbusini amalga oshirish maqsadida oromgohimizdagi mashg'ulotlarni yuqori saviyada o'tkazishga E'tibor qaratmoqdami, — deydi maktab rahbari Dilfuza Qo'qonboyeva. — O'g'il-qizlarning 5 tashabbusning

istalgan turida ishtirok etishi va mahoratini oshirishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratilgan. Ma'naviyat xonasida ular uchun alohida kutubxona tashkil etilib, bolalarbop badiiy asarlar bilan boyitilgan. O'quvchilar o'rtasida kitobxonlar konferensiyasi, savol-javoblar, mahalliy ijodkorlar bilan uchrashuvlar tashkil etilmoqda.

Bugungi kunda yurtimizda ommaviy kitobxonlikka E'tibor kuchaymoqda. "Yosh kitobxon" ko'rik-tanlovida ishtirok etish va Prezident sovg'asini qo'lga kiritish maktab o'quvchilarining orzusiga aylangan. Dam oluvchilar o'rtasida kitobxon o'quvchilar ko'pligi diqqatga sazovordir. 7-sinf o'quvchisi Hilola Baxtiyorova ijodkor yoshlardan. U "Yosh kitobxon" ko'rik-tanlovining maktab bosqichida g'olib chiqqan. Uning maktabdoshi Dilnoza Shukurova ham eng faol kitobxonlardan biri sanaladi. Biz bilan bo'lgan suhbatda Dilnoza Abdulla Qahhorning "Bemor" hikoyasi, X.To'xtaboyevning "Sariq devni minib" romanini qayta-qayta o'qib, taassurotlarini tengdoshlariga hikoya qilib berayotganini mamnuniyat bilan ta'kidladi.

Sharof Rashidov tumanidagi 4 ta umumta'lim maktabi qoshida shunday kunduzgi sog'lomlashtirish oromgohlari faoliyat ko'rsatmoqda. 12-, 15-, 30-maktablar qoshidagi so'lim maskanlarda 400 nafar o'quvchi dam olib, mashg'ulotlar o'tkazmoqda. To'garaklar rejasida, yuqorida qayd etganimizdek, 5 ta muhim tashabbusni amalga oshirish nazarda tutilgan. Shu boisdan ham tasviriy san'at, mohir qo'llar, yosh tilshunos, hunarmand kabi yo'nalishda o'g'il-qizlar o'z mahoratini oshirmoqda.

Ko'chma kutubxonalarda bolalarbop badiiy adabiyot-

lar, respublika gazeta va jurnallari taxlamlari mavjud. Viloyat xalq ta'limi boshqarmasiga qarashli 29-Mehribonlik uyi tarbiyalanuvchilari esa Zomin tumanidagi "Lochin" oromgohida dam olishni boshlab yubordilar. 102 nafar o'g'il-qizga Mehribonlik uyining tajribali tarbiyachilari turli tadbir va musobaqalar tashkil etmoqdalar. Kunduzgi sog'lomlashtirish oromgohlari-da dam olayotgan o'quvchilar har bir kunni maroqli o'tkazib, yangi o'quv yiliga kuch to'plamoqda.

Abdusattor SODIQOV,
"Ma'rifat" muxbiri

Mazmunli mashg'ulotlar

Yoz - 2019

Poytaxtimizdagi 244-maktabda "Besh tashabbus — besh imkoniyat" shiori ostida ta'til to'garaklari faoliyati yo'lga qo'yildi. Yozgi sog'lomlashtirish oromgohi tarkibida tashkil etilgan to'garaklarda 5 ta muhim tashabbusning barcha yo'nalishlari qamrab olingan.

Birinchi yo'nalish bo'yicha o'quvchilarga musiqa fani o'qituvchilari qo'shiqlarga quy bastalashni, raqs murabbiylari esa ushbu san'at ixlosmandlariga raqs sirlarini o'rgatishmoqda. Ikkinchi tashabbus bo'yicha esa mashg'ulotlar ertalabki badantariya bilan boshlanib, turli sport o'yinlari bilan davom ettirilyapti, suv havzasida suzish bo'yicha kichik musobaqalar o'tkazilyapti. Uchinchi yo'nalish mashg'ulotlari maktabning zamonaviy AKT bilan ta'minlangan informatika va axborot texnologiyalari xonasida olib borilmoqda. To'rtinchi tashabbus — yoshlarni kitobxonlikka keng jalb qilish maqsadida maktab kutubxonasi sog'lom-

lashtirish maydonchasiga ko'chirilgan bo'lib, ko'plab badiiy asarlar bilan boyitildi.

Bugungi kunda o'quvchilar bu kitoblardan bema'lol foydalanishmoqda. Beshinchi tashabbus bo'yicha o'quvchi qizlarga texnologiya fanidan tikish, bichish, to'qish kabi qo'l mehnati mashg'ulotlari o'tilmoqda.

Bundan tashqari, o'quvchilar bilan muzeylar, istirohat va hayvonot bog'lariga sayohat ham uyushtirildi. Sayohatlar o'quvchilarning ham ma'naviy, ham jismoniy tomondan hordiq chiqarishiga yordam beradi.

Mohichehra SOBIROVA

Samarqand shahridagi "Yoshlik" bolalar kunduzgi oromgohi joylashgan 9-umumta'lim maktabiga kiraverishdanoq bolalarning shodon qiyqiriqlariga guvoh bo'ldik. So'rab bilsak, o'quvchilar jamoalari o'rtasida "Quvnoq startlar" sport musobaqasi o'tkazilyotgan ekan.

"Yoshlik" da quvnoq ta'til

— Oromgohimizda har bir kunni nomlagan holda bolalarni turli sport mashg'ulotlari, fan, kasb-hunar, san'at to'garaklariga, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarga, turli musobaqa va tanlovlarga jalb etaymiz, — deydi 9-maktab direktori, oromgoh rahbari Dilbar Mavlonova. — Bugun oromgohimizda "Sog'lom tunda — sog' aql", ya'ni sport kuni. Shu bois bu yerda dam olayotgan 8-, 9- hamda 46-umumta'lim maktablari o'quvchilari o'rtasida "Quvnoq startlar", shaxmat, shashka, stol tennis va boshqa sport turlari bo'yicha musobaqalar o'tkaziyapmiz.

Darhaqiqat, ayni paytgacha "Yoshlik" bolalar kunduzgi oromgohida birinchi davrada shahardagi 8-, 9- hamda 46-maktablarning 120 nafar o'quvchisi ta'tilni maroqli o'tkazishdi. Ta'tilning bolalar uchun har tomonlama foydali va maroqli o'tishi uchun Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning besh tashabbusi asosida ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, sport musobaqalari, ijodiy

ko'rik-tanlovlarni o'tkazish, o'quvchilarni turli kasb-hunarlariga yo'naltirish va ularni san'atga oshnoq etishga alohida E'tibor qaratilmoqda.

— Bu yerdagi vaqtim juda samarali va quvnoq kayfiyatda o'tyapti, — deydi shahardagi 9-umumta'lim maktabi o'quvchisi Nigina G'iyosova. — Ayni paytda "Quvnoq startlar" musobaqasida ishtirok etib, tengdoshlarim bilan "Kamalak" jamoasi g'olib bo'lishiga o'z hissamni qo'shayman.

Ta'til davomida nafaqat sport bilan shug'ullanish, balki sevimli adiblarning kitoblarini mutolaa qilish, rasm chizish, tikuvchilik, to'quvchilik sir-asrorlarini o'rganish uchun yetarli sharoitlar yaratilgan. Ayni paytda Samarqand viloyatidagi 56 ta kunduzgi va 23 ta doimiy oromgohda ham shunday qizg'in palla. Joriy mavsumda ularda jami 21 ming nafardan ziyod o'quvchining ta'til onlarini maroqli o'tkazishi ko'zda tutilgan.

Hakim JO'RAYEV,
"Ma'rifat" muxbiri

Muzaffardagi o'zgarishni ko'rib, balki o'qituvchilar berolmagan tarbiyani kitob bergandir, deb o'yladim...

Bolaning yomoni bo'lmaydi

Maktabimizda 2 431 nafar o'quvchi tahsil oladi. Turli oilada ulg'aygan, turli taqdir egalari... Ba'zan tarbiyasi og'ir o'quvchi hech narsaga qiziqmaydi, unda na iste'dod, na iqtidor mavjud deb qaraymiz. U — yomon, tamom-vassalom. Vaholanki, tarbiyasi og'ir, e'tibortalab o'smirda ham iste'dodning qandaydir qirrasini namoyon bo'lishini o'ylab ko'rmaymiz. O'quvchining qalbiga yo'l to'polmay, uning iste'dodi borligiga shubha bilan qaraymiz.

10-sinf o'quvchisi Muzaffarga fan o'qituvchilarining e'tirozi ko'p edi. U fanlarni yaxshi o'zlashtirmaydi, darslarga qiziqmaydi, bee'tibor, qaysar, betgachopar, bir so'z bilan aytganda — tarbiyasi og'ir. Muzaffarning uyiga sinf rahbari bilan borib, oilaviy sharoiti bilan tanishdik. Onasi — xorijda. O'zi xolasining qaramog'ida. Muzaffarni yonimga chaqirib, suhbatlashdim. Kelajakdagi orzu-maqsadi, nimalarga qiziqishini bilib oldim. U adabiyot, matematika, fizika, ingliz tili fanlariga qiziqishini aytdi. Qiziqishlariga asoslanib, uni faol, namunali o'quvchiga aylantirish haqida reja tuzdim. Bir necha kundan so'ng Muzaffarga "O'n ikki

o'g'a o'n ikki alloma" loyihasi asosida Imom Termiziyga bag'ishlab ma'rifiy tadbir o'tkazilishini va shu tadbirda ishtirok etishi zarurligini aytdim. U avvaliga sukut saqlab turdi-da, "Mayli, qatnashaman, ustoz", dedi.

Tadbir boshlandi. Navbati kelganda Muzaffar viqor bilan turib, hech ham to'xtalmay hadislardan namuna aytib berdi. Tadbir so'ngida Muzaffarga Termiz shahar ma'naviyat va ma'rifat bo'limi rahbari tomonidan kitob sovg'a qilindi. Shu tadbirdan so'ng unga respublika miqyosida "Ma'rifat" kitobxonini tanlovi bo'layotgani, unda mart oyida maktabimizning a'lochi o'quvchisi Elmira Murodova ishtirok

etganini aytdim. Muzaffar: "Ustoz, men ham qatnasholaman. Menga ham kitob bering, o'qib kelaman", dedi. Jyul Vernning "O'n besh yoshli kapitan" asari (350 sahifalik)ni o'qishga berdim. Kitobni berayotib, "Muzaffar, kitobni o'qib bo'lganingizdan so'ng mazmuni bo'yicha ijodiy ish tayyorlab keling", dedim. U ikki kunda kitobni o'qib tugatib ijodiy ish yozib keldi. "Ma'rifat" gazetasi tavsiyasi bo'yicha X.To'xtaboyevning "Besh bolali yigitcha" asarini ham o'qishga berdim. Bu asarni ham qisqa vaqtda o'qib, mazmuni bo'yicha ijodiy ish yozib keldi. Muzaffarning kitobxonligi haqidagi maqola "Tong yulduzi" gazetasida yoritildi.

Barcha o'quvchilar oldida maktab direktori Dilshoda To'rayeva Muzaffarni faxriy yorliq bilan taqdirdi. Kecha xonamga kelib, u "Ustoz, hech kimga aytmaganman, o'qib ko'rasizmi?" deb daftar tutqazdi. Daftardagi bitiklari

ni o'qib, o'quvchim haqida hech narsa bilmagimni angladim. Ko'ngliga ertaroq yo'l topmaganimdan afsuslandim, vijdonim qiynaldi. Muzaffarning ko'ngli mehrga qanchalar muhtojligini satrlaridan chuqurroq angladim:

Musofir onam

*Onajon, mehmatdan qo'llaring qadoq,
Boqsam sochlarimga oralabdi oq.
Yolg'izsan, yoningda bitta tirgak yo'q,
Yurtidan yiroqda musofir onam.
Bugun sog'inchdan ko'zlarimda nam,
Bilaman, yig'laysiz sog'inib siz ham.
Biz bilan vaqtingiz o'tdi juda kam,
Uyidan yiroqda musofir onam...*

Muzaffardan kelajakda qaysi kasb egasi bo'lishini so'raganimda, iqtisodchi bo'laman, dedi. O'qituvchilari Muzaffarda o'zgarishlar katta ekanidan xursand. Ha, o'quvchi xulqida, darslardagi ishtirokida o'zgarishlar sezilarli. Muzaffardagi o'zgarishni ko'rib, balki o'qituvchilar berolmagan tarbiyani kitob bergandir, deb o'yladim...

Gulchehra ASHUROVA,
Termiz shahridagi 13-maktab
direktorining ma'naviy-axloqiy tarbiya
ishlari bo'yicha o'rinbosari

Shunday maqolalarni ko'proq bering!

"Ma'rifat" gazetasining har bir sonini kuzatib boraman. Gazeta kelishi bilan o'quvchilarimga ibratli maqolalarni o'qib berib, ularning fikri bilan qiziqaman. Sevimli nashrimning shu yil 13-mart sonidagi "Choh qazigan kimlar?" nomli maqolani odatdagidek o'quvchilarimga o'qib berdim.

Darsim tushdan keyin bo'ladi. Oxirgi darsim tugagandan so'ng maqolani o'qib berayotgan edim, birdan osmonni qora bulut qopladi. Bolalar yomg'irda qolmasin, deb hikoyaning davomi bilan tanishishni ertaga qoldirdik. Bolalarning maqoladagi jabridiyda Hakimaga juda rahmi kelib, "U yog'i nima bo'ldi ekan-a?", deb hikoyaning davomiga juda qiziqdi. Tanaffus bo'lishi bilan uyiga oshiqadigan o'quvchilarimning ham "Ustoz bahor yomg'iri-ku, hozir o'tib ketadi, qolganini eshitib keta qolaylik, iltimos", deya ketgilari kelmadi. O'quvchilarim qalbidagi yaxshilik, to'g'rilik, birovga ozor bermaslik, poklik kabi fazilatlar borligidan juda ham xursand bo'ldim.

Ertasi kuni ham o'quvchilarimning xayolida kechagi voqealar turgan ekan. "Ustoz, gazetani uyingizda qoldirib kelmadingizmi, bugun o'qib berasiz-a!?", deb har zamonda yodimga solib turishidan yanada xursand bo'ldim.

Lolaning keyingi qadamlarini kuzatib, bahs-munozaraga kirishdik. Bolalardan maqola qahramonining nopok yo'lga kirishiga, oxir-oqibat sudning qora kursisiga o'tirishiga kimlar aybdor deb o'ylashlari haqida so'radim. O'quvchilarim chug'urlashib ketishdi. Navbat bilan hamma o'z fikrini bayon qila boshladi.

Durdona "Sabinaning buvisi kelinini to'xtatib qolmaganda, balki sir oshkor bo'lib, Lola qaytib bunday ishlarga qo'l urmasmidi?!", desa, Nozimjon "Lolaning onasi aybdor", deya o'z fikrini davom ettirdi: "Qizining tarafini olmaganida, balki o'zlari ham boshqa mahallaga ko'chib ketishmasdi?".

Ruxshona esa qo'shni ayolni aybdor qildi. "Ko'rib qolgan o'sha ayol Lolaning onasini bu voqeadan xabardor qilsa, to'g'ri tushuntirsa, balki onasi Lolaga yonbosmasmidi?" dedi u.

Bolalar maqolaning oxirgi "O'zingdan qochib bo'lmas..." qismini ham qiziqish bilan tinglashdi. Ular Lolaning hayotini rivoyatdagi aka-ukaning ukaning izidan borishini, qing'irliklaridan to'g'ri xulosa chiqarishini chin dildan istadi.

Gazeta ijodkorlari, ana shunday tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lgan maqolalardan tez-tez chop etib turing. O'quvchilarim bilan birga o'qib boramiz. Zero, bundan o'quvchilar o'zlariga kerakli xulosalarni chiqarib olishadi!

Salom bilan Dilnoza RO'ZIMUROD qizi

Kitoblardan aylanay

"Ma'rifat" gazetasida kitobxonlik tanlovining yo'lga qo'yilgani ayni muddao bo'ldi. Endi o'quvchilarim bilan kitoblar to'g'risida ko'proq suhbatlashyapmiz. Hamma bir asarni mutolaa qilishi o'sha asar haqida kengroq suhbatlashish imkonini beriyapti. Ba'zida o'quvchilarimdan shunday fikrlar chiqadiki, tinglab turib o'zim hayron qolaman.

Yaqindagina o'quvchilarim bilan Xudoyberdi To'xtaboyevning "Besh bolali yigitcha" asari haqida suhbatlashdik. Bir o'quvchim kitob o'qishini juda yaxshi ko'radi. Soatlab suhbatlashsangiz ham voqealarni tartib bilan chalg'imay so'zlab beradi. Suhbat chog'ida ko'pchilik o'quvchilarim Orifjon haqida fikrlarimizni yozamiz, deganida, u "Men Orifjonning onasi haqida yozaman, eng ko'p aziyat chekkan aslida u", deya o'z fikrini bildirdi. Hayron bo'lib, sababini so'radim. U kechinmalarini so'zlab berdi. Uni eshityapman-u, yuragim titrab ketayotganini sezdim. Hatto o'zim o'quvchimdan ko'p narsa o'rgandim. Agar bolada kitobga mehri shakllantira olsak, qisman bo'lsa-da, u orqali uyiga ham shu mehr kira olishiga amin bo'ldim. Qanday yoshda bo'lishidan qat'i nazar, hayot sabog'ini bera oladigan kitoblardan aylanay.

Dildor NURMUHAMMEDOVA,
Termiz tumanidagi 9-maktab o'qituvchisi

Xatlarni Charos YOQUBOVA saraladi.

Assalomu alaykum, "Ma'rifat" gazetasining tinib-tinchimas ijodkorlari! "Ma'rifat" kitobxonini tanlovi — badiiy asarlar muhokamasi orqali sizlar bilan g'oyibona fikrlashayotganimdan behad xursandman. "Shum bola" dan ta'sirlanib yozgan she'rim gazeta sahifalaridan joy olishi uyimizda, maktabimizda katta bayramga aylanib ketdi. Gazetaning yangi sonlarini hammamiz, hatto bobom, buvim ham intiq kutishyapti.

"Ma'rifat"ga bobom, buvim ham intiq

O'zimga bo'lgan ishonchni mustahkamlaganingiz, ota-onam, yaqinlarim faxrlanishiga sababchi bo'lganingiz uchun katta rahmat! Onajonim "Ma'rifat"ga alohida obuna bo'ldi. Xatlarim tez yetib borishi uchun elektron pochta ochishni ham iltimos qildim.

Gazetaning keyingi sonlarida mutolaa uchun O'tkir Hoshimovning "Dunyoning ishlari" asarini bersangiz. Bu — eng sevimli asarim. Qayta-qayta o'qisam ham zerikmayman. Qolgan tengdoshlarim ham shu asarni o'qib chiqishsa, birgalikda fikrlashardik!

Mohinabonu RUSTAMOVA,
Shofirkon tumanidagi
40-maktab o'quvchisi

Xorijda bepul ta'lim olish

Bunday imkoniyat qaysi davlatlarda beriladi?

Bugun talabalik vizasi bilan xorijda ta'lim olish urfga kirgan. Ta'lim migratsiyasiga tashqi siyosatning muhim omili sifatida qarayotgan dunyo mamlakatlari ham chet ellik yoshlar uchun o'z oliy o'quv yurtlari eshigini keng ochmoqda. Shundanmi, UNESCO bergan ma'lumotlarga ko'ra, so'nggi yillarda dunyo bo'yicha xorijlik talabalar soni 80 foizga oshgan.

Xorijda tahsil olish — bu, shubhasiz, oliy ma'lumotli yetuk mutaxassisga aylanish uchun ajoyib imkoniyat. Ammo chet eldagi biror universitet talabasi bo'lish oson emas. Bunda til bilish va hujjatlarni to'plash bilan ish bitmaydi. Unga qo'shimcha tarzda tanlangan oliy o'quv yurti to'g'risida batafsil ma'lumot — o'qish badali, ta'lim jarayoni va muddati, zarur sarf-xarajatlarni haqida bilish zarur qilmaydi.

Xorijda o'qish istagidagi abituriyentning bu orzusini amalga oshirishiga ikki narsa to'g'ri qilib qilishi mumkin. Biri — chet tilini bilmaslik, ikkinchisi — o'ta qimmat bo'lgan yillik to'lov. Til bilmaslik chindan ham chet elda tahsil olishga to'siq bo'lishi mumkin. Ammo mablag'ning yo'qligi bu orzuni ro'yobga chiqarishga xalal berolmaydi. Qanday qilib deysizmi? Javobi juda oddiy. Gap shundaki, xorijda o'qish ko'pchilik o'ylaganidek har doim ham juda qimmat emas. Aksariyat davlatlar, hatto Yevropa, Osiyo va Amerikadagi bir qator universitetlar mahalliy va chet ellik abituriyentlar uchun bepul ta'lim dasturlarini taklif etadi.

2019-yilda o'tkazilgan so'rovnomalar asosida abituriyent va talabalar orasida eng mashhur bo'lgan oliy o'quv yurtlari joylashgan davlatlar reytingi tuzildi. Unda Germaniya, Angliya, Fransiya yetakchilik qilayotgan bo'lsa, o'ntalikka so'nggi o'rinni Polsha egallagan. Ulardagi ta'lim jarayoni ko'plab omillar, xususan, pedagogik tizim, o'qish jarayonini olib borish shakli va vositalariga ko'ra bir-biridan farq qiladi. Ta'lim sifatining ko'p hollarda davlatning umumiy rivojlanish darajasi bilan bog'liq ekani ham hech kimga sir emas. Buning ustiga, ularning ko'pida Angliya, Skandinaviya mamlakatlari, AQShdagi kabi abituriyentlardan ortiqcha hujjat va til bo'yicha beriladigan sertifikat talab etilmaydi.

Greetsiya, Avstriya, Italiya shunday o'lkalardan bo'lib, bu yerdagi davlat universitetlarida ta'lim olish mutlaq bepul. Mamlakat tilini o'qishga kirgandan keyin o'rganish mumkin. Talabalik vizasini ham keyinroq rasmiylashtirishga ruxsat beriladi. Asosiysi, abituriyentdan hech qanday maxsus hujjatlar talab etilmaydi. Faqatgina bakalavr bosqichiga o'qishga topshiradiganlarning o'rta ma'lumot olganligi to'g'risidagi shahodatnomasi bo'lsa, bas. Dunyoning barcha burchaklaridagi xorijlik talabalarni o'qishga taklif etadigan Italiyada abituriyentlardan birgina hujjat — 12 yillik ta'lim olganligi to'g'risidagi guvohnoma so'raladi. Qol-

gan jarayonlarning bari juda oddiy. Bu yerda hatto ko'plab mutaxassisliklarga kirish imtihonlari olinmaydi.

Greetsiya universitetlarida ham ta'lim olish mutlaq bepul. Talaba faqat yo'l puli va boshlang'ich to'lovlarni to'lashi yetarli. Ammo talaba bo'lish uchun asosiy imtihondan o'tish kerak. Afinada o'tadigan bu imtihonni juda oson deb bo'lmaydi. Shuningdek, abituriyentlardan grek tilini oz bo'lsa-da bilishi va attestat baholari yuqori bo'lishi talab etiladi. Biroq o'ta iqtidorli va bilimli yoshlarga grek tilini bilmasa-da talaba bo'lish imkoniyati beriladi va o'qishning birinchi yilida ularga bu til o'rgatiladi. Talabalarning barcha xarajatlari, hatto ovqatlanishi ham universitet hisobidan amalga oshiriladi. Iqtidorli talabalar davlat yoki universitet stipendiyasini qo'lga kiritishi mumkin.

Avstriya universitetlariga kirish Greetsiyaliklarga o'xshash. Ularning ta'lim tizimi bir xil bo'lgani holda, bu yerda ham abituriyentdan til bilish to'g'risidagi sertifikat talab qilinmaydi. Farqi shundaki, Avstriyada 4 semestr davomida nemis tili o'qitiladi va yil so'ngida talabalar nemis tilidan imtihon topshiradi. Tilni tezroq o'zlashtirgan talabalar imtihonni oldinroq topshirishi mumkin. Ko'pchilik o'g'il-qizlar Avstriyada bakalavr ta'limini olgach, magistratura bosqichini Germaniya universitetlaridan birida davom ettiradi.

Ko'pchilik go'zal va betakror Fransiya sayohat qilishni orzu qiladi. Ammo bu yerda ta'lim olish sayohat qilishdan osonroq. Boisi, mamlakatdagi barcha davlat universitetlarida o'qish mahalliy aholi singari chet elliklar uchun ham mutlaq bepul. Albatta, yo'l puli va ro'yxatdan o'tish to'lovlarni hisobga olmaganda. Birgina muammo — Fransiya davlat universitetlariga o'qishga kirish uchun fransuz tilini yuqori darajada bilish va B2 darajali sertifikatga ega bo'lish talab etiladi.

Aytish joizki, Fransiya davlat ta'lim tizimi tez-tez beriladigan ta'tillari hamda imtihon olish shakli bilan ajralib turadi. Bu yerda xorijlik talabalarga bir qator imtiyozlar beriladi. Xususan, ularning talabalar umumiy yotoqxonasidan joy olishi va boshqa ko'plab xizmatlardan foydalanishida chegirmalar mavjud. Muntazam tarzda muzey va galereyalarga bepul sayohat yo'llanmalari taqdim etiladi. Shuningdek, chet ellik talabalar davlat, ijtimoiy va universitet grantlarini qo'lga kiritish imkoniyatidan ham foydalanishi mumkin.

Bilimdon yoshlarning ko'pchiligi Germaniyada o'qishni orzu qiladi. Bu yerdagi oliy o'quv yurtlari talabalar-

ga nemis va ingliz tilida yuqori sifatli ta'lim beradigan dunyodagi yetakchi ilm dargohlaridan hisoblanadi. Asosiysi, bu yerda bepul ta'lim olish imkoniyati mavjud. Faqat abituriyentlardan Yevropa universitetlari kabi ingliz yoki nemis tilini bilishi haqidagi sertifikat talab etiladi. O'qishga qabul qilingan xorijlik talabalar yo'l chiptasi va boshqa mayda xarajatlarni o'z ichiga oluvchi talabalik to'lovini to'lagach, universitet diplomini qo'lga olgunga qadar bepul tahsil oladi. Shuningdek, o'qish davomida ayrim siyosiy jam'armalar tomonidan yuqori qobiliyatli, ijtimoiy faol talabalar uchun stipendiyalar ajratiladi. Ularning ayrimlari talabaning barcha xarajatlarini qoplashga yetarli bo'lsa, ayrimlari oylik kichik to'lovlardan iborat.

Bepul sifatli ta'lim olish uchun qulay bo'lgan davlatlardan yana biri bu — Chexiya. Bu yerda oliy ma'lumot olish uchun ajoyib sharoitlar yaratilgan bo'lib, 26 ta davlat universitetida bepul o'qish mumkin. Demak, nafaqat chexiyaliklar, balki chet ellik talabalar ham o'qish pulini to'lashni davlat o'z zimmasiga oladi. Bundan tashqari, talabalarga har oyda universitet stipendiyasi beriladi. Biroq bepul ta'lim grantini qo'lga kiritish uchun chex tilini bilish zarur. Shu bois aksariyat abituriyentlar imtihonlardan oldin chex tilini o'rganish uchun hech bo'lmaganda yarim yillik til o'qitish kurslariga qatnaydi. Chunki rus yoki ingliz tilida imtihon topshiradigan xorijliklarga bepul o'qish imkoniyati berilmaydi va ular yillik o'qish pulini to'lashga majbur. Aytgandek, Chexiyada bakalavr diplomini qo'lga kiritgan talabalar Germaniyadagi universitetlardan biriga magistratura bosqichiga o'qishga qabul qilinishi oson kechadi.

Litva, Latviya va Polsha kabi davlatlar chet ellik abituriyentlar orasida mashhur emas, ammo ular ham ta'lim olish uchun ko'plab imkoniyatlarni taklif etadi. Masalan, Polshada abituriyent kirish imtihonlarini polyak tilida topshirsa, universitetda bepul o'qish imkoniyatini qo'lga kiritadi. Shuningdek, ushbu davlatlardagi universitetlarda baholashning xalqaro tizimi qo'llanilgani bois boshqa mamlakatlardagi universitet talabalari o'qishini osongina bu yerga ko'chirishi mumkin.

Finlandiyada 500 dan ortiq ingliz tilidagi dasturlar bor va ularning ko'pchiligi bepul. Mamlakatdagi universitetlarga o'qishga kirish uchun abituriyent yoki talabalar ingliz tilini yuqori darajada bilishi to'g'risidagi sertifikatni taqdim etishi va ingliz tili bo'yicha maxsus imtihondan o'tishi kerak.

Islandiyadagi davlat universitetlarida tahsil olish mahalliy va chet ellik talabalar uchun bepul. Mamlakatda universitetlar soni kam bo'lib, ularning boryo'g'i 4 tasi davlatga qarashli. Bu yerda ingliz tili dasturlari kam bo'lganidek,

xorijlik talabalar soni ham u qadar ko'p emas. Chunki o'qish bepul bo'lishiga qaramay, mamlakatda narxlar juda baland bo'lgani bois yashash oson emas. Ammo universitetlar doim arzon yotoqxona topish va ko'plab xizmatlarda chegirmalar taqdim qilish orqali o'z talabalariga ko'maklashadi.

Xorijda o'qish haqida gap borganida, ko'pchilik yoshlar Buyuk Britaniya, Shvetsiya, AQSh kabi dunyoning rivojlangan davlatlarida tahsil olishni orzu qiladi. Biroq ularda bepul ta'lim mavjud emas va o'qish narxi ancha baland. Xususan, AQSh o'qish narxi eng yuqori mamlakatlar qatoriga kiradi. Ammo bu ushbu davlatlarda bepul o'qish imkoniyati mutlaq yo'q, degani emas. Abituriyentlar bepul ta'lim grantlarini yutib olishlari mumkin. Ularning miqdori yuqori bo'lib, talabaning barcha xarajatlarini qoplashga yetadi. Shulardan biri mashhur Fulbrayt dasturi bo'lib, u xorijlik talabalarga Amerika Qo'shma Shtatlarida tibbiy fanlardan boshqa barcha yo'nalishlarda ikki yillik magistr bosqichida o'qish imkoniyatini beradi. Bunda ishtirokchilar iqtidoriga ko'ra ochiq tanlov asosida saralab olinadi. Arizalar onlayn tarzda to'ldirilib, unga reyting daftarchasidan ko'chirmalar (diplomga ilova) va diplomlarning skanerdan o'tkazilgan nusxalari (ingliz tiliga tarjimasi bilan), talaba o'qigan universitetdagi professor-o'qituvchilardan yoki ish beruvchilardan uchta tavsiyanoma, agar bo'lsa TOEFL va GRE/GMAT baholari, rezюме yoki qisqacha tarjimayi hol, pasportning bioma'lumotlar ko'rsatilgan sahifasi nusxasi ilova qilinadi. Saralash jarayonida topshirilgan barcha onlayn-arizalar texnik tekshiruvdan o'tkazilganidan so'ng mustaqil ekspert komissiyasi tomonidan o'rganib chiqiladi hamda mazkur komissiya andozaviy mezonlar to'plamiga binoan har bir arizani baholaydi va ball beradi. Eng ko'p ball olgan ariza egalari AQSh elchixonasida bo'lib o'tadigan suhbatga taklif etiladi. Suhbatlardan so'ng elchixonaga eng yaxshi nomzodlarni dastur ishtirokchilari sifatida tavsiya etadi va ulardan TOEFL hamda GRE/GMAT testlarini topshirish uchun ro'yxatdan o'tishlari talab etiladi. Davlat grantini olganlar AQShdagi universitetlardan birida bepul o'qish imkoniyatini qo'lga kiritadi.

Xitoyda bepul ta'lim olish uchun ham tanlov asosida beriladigan stipendiyani qo'lga kiritish lozim. Chet ellik talabalar davlat yoki universitet stipendiyasiga ega bo'lish imkoniyati mavjud. Shuningdek, dunyodagi Konfutsiy institutlarining birida tahsil olgan va xitoy tilini o'rganishda yuqori natijalarga erishgan talabalarga Xitoydagi Konfutsiy institutining magistratura bosqichida bepul tahsil olish imkoniyati beriladi.

Iroda TOSHMATOVA tayyorladi.

Yulchiyev Sunnatulla Tuychibayevichning 14.00.38 — Sport tibbiyoti ixtisosligi bo'yicha «Sportchi-futbolchilarda somato-psixologik holatlarning o'ziga xosligi va funksional bog'liqligini aniqlash» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Respublika sport tibbiyoti ilmiy-amaliy markazi huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.30.05.2018. Tib.69.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 2-iyul kuni soat 13:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100027, Toshkent shahri, Shayxontohur tumani, Olmazor ko'chasi, 6-uy.
Tel/faks: (71) 241-38-03, 241-30-93; e-mail: medsport@gmail.com

Abbosova Saidaxon Akmal qizining 04.00.07 — Neft va gaz konlari geologiyasi, qidiruvi va razvedkasi ixtisosligi bo'yicha «Buxoro-Xiva regionini Shimoli-g'arbiy qismi yura davri yotqizilarida murakkab shakllangan uglevodorodli tutqichlar geologik tuzilishini modellashtirish» mavzusidagi (geologiya-mineralogiya fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Neft va gaz konlari geologiyasi hamda qidiruvi instituti, O'zbekiston neft va gaz sanoati ilmiy-tadqiqot va loyihalash instituti, Toshkent davlat texnika universiteti va I.M.Gubkin nomidagi Rossiya davlat neft va gaz universiteti filiali huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.GM/T.41.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 16-iyul kuni soat 10:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100059, Toshkent shahri, Shota Rustaveli ko'chasi, 114-uy.
Tel/faks: (71) 253-09-78, 250-92-15; e-mail: igirnigm@ing.uz

Kadirov Kamoliddin Shuxratovichning 05.05.01 — Energetika tizimlari va majmualari ixtisosligi bo'yicha «Iste'molchilar energiya samaradorligini oshirishda vaqt bo'yicha taqalashirilgan tariflarni qo'llash» mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat texnika universiteti va «Ilmiy-texnika markazi» mas'uliyati cheklangan jamiyati huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.03.03 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 5-iyul kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100095, Toshkent shahri, Universitet ko'chasi, 2-uy.
Tel/faks: (71) 227-10-32; e-mail: tstu_info@tdtu.uz

Fayziyeva Dilorom Bo'ritoshevnaning 14.00.08 — Oftalmologiya ixtisosligi bo'yicha «Endogen uveitlarning diagnostikasi, klinik-immunologik tavsifi, davolash va profilaktikasi» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat stomatologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.28.12.2017.Tib.59.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 2-iyul kuni soat 13:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100047, Toshkent shahri, Yashnobod tumani, Maxtumquli ko'chasi, 103-uy.
Tel/faks: (71) 230-20-62, 230-47-99; e-mail: tdsi2016@mail.ru

Xudoyberganov Abrorjon Akbarovichning 02.00.08 — Neft va gaz kimyosi va texnologiyasi ixtisosligi bo'yicha «Distillyat fraksiyalarini ajratish jarayonini jadallashtirish orqali stripping-kolonalar samaradorligini oshirish» mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent kimyo-texnologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.04.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 6-iyul kuni soat 10:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100011, Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 32-uy.
Tel/faks: (71) 244-79-20; e-mail: tkti@mail.uz

Umrzoqov Abdulla Toshtemirovichning 02.00.14 — Organik moddalar va ular asosidagi materiallar texnologiyasi ixtisosligi bo'yicha «Geterogen katalitik usulda atsetilen spirtlari sintezi va ularning xossalari» mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent kimyo-texnologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.04.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 5-iyul kuni soat 10:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100011, Toshkent shahri, Shayxontohur tumani, Alisher Navoiy ko'chasi, 32-uy. Toshkent kimyo-texnologiya instituti ma'muriy binosi, 2-qavat, anjumanlar zali. Tel/faks: (71) 244-79-20, 244-79-17; e-mail: tkti_info@edu.uz

Raxmonov Qahramon Sanoqulovichning 02.00.17 — Qishloq xo'jalik va oziq-ovqat mahsulotlariga ishlov berish, saqlash hamda qayta ishlash texnologiyalari va biotexnologiyalari ixtisosligi bo'yicha «Non mahsulotlari ishlab chiqarishda spontan biyog'iydigan xamirturushlarning biotexnologik xususiyatlarini takomillashtirish» mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent kimyo-texnologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.04.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 5-iyul kuni soat 10:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100011, Toshkent shahri, Shayxontohur tumani, Alisher Navoiy ko'chasi, 32-uy. Toshkent kimyo-texnologiya instituti ma'muriy binosi, 2-qavat, anjumanlar zali. Tel/faks: (71) 244-79-20, 244-79-17; e-mail: tkti_info@edu.uz

Xamrakulova Muborak Xakimovnaning 02.00.17 — Qishloq xo'jalik va oziq-ovqat mahsulotlariga ishlov berish, saqlash hamda qayta ishlash texnologiyalari va biotexnologiyalari ixtisosligi bo'yicha «Soya va paxta moylarini rafinatsiyalash texnologiyasini takomillashtirish» mavzusidagi (texnika fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent kimyo-texnologiya instituti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.T.04.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 5-iyul kuni soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100011, Toshkent shahri, Shayxontohur tumani, Alisher Navoiy ko'chasi, 32-uy. Toshkent kimyo-texnologiya instituti ma'muriy binosi, 2-qavat, anjumanlar zali. Tel/faks: (71) 244-79-20, 244-79-17; e-mail: tkti_info@edu.uz

Maxmudov Dilshodbek Ergashbekovichning 14.00.38 — Sport tibbiyoti ixtisosligi bo'yicha «Professional sportchilarda nafas yo'li va somatotip ko'rsatkichlarning o'zaro bog'liqligini tizimli o'rganish» mavzusidagi (tibbiyot fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Respublika sport tibbiyoti ilmiy-amaliy markazi huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.30.05.2018. Tib.69.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 2-iyul kuni soat 15:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100027, Toshkent shahri, Shayxontohur tumani, Olmazor ko'chasi, 6-uy.
Tel/faks: (71) 241-38-03, 241-30-93; e-mail: medsport@gmail.com

Muxsimov Nurullo Pulatovichning 06.01.09 — O'simliklarni himoya qilish ixtisosligi bo'yicha «Chirchiq daryosi havzasining yong'oqmevali hududlarida tengsiz ipak qurtining (LIMANTRIA DISPAR L.) biokologiyasi va unga qarshi kurash choralarini» mavzusidagi (qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat agrar universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Q/x.13.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 6-iyul kuni soat 9:30 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100140, Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.
ToshDAUning ma'muriy binosi, 1-qavat, anjumanlar zali.
Tel/faks: (71) 260-48-00, 260-38-60; e-mail: tuag-info@edu.uz

Raxmonov Mansurbek Mavlonjonovichning 06.01.09 — O'simliklarni himoya qilish ixtisosligi bo'yicha «Mevali bog'larda ayrim zararkunanda va kasalliklarga qarshi intellektual kurash tizimini yaratish» mavzusidagi (qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Toshkent davlat agrar universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Q/x.13.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 6-iyul kuni soat 11:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100140, Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.
ToshDAUning ma'muriy binosi, 1-qavat, anjumanlar zali.
Tel/faks: (71) 260-48-00, 260-38-60; e-mail: tuag-info@edu.uz

Umurzaqova Marhabo Egamberdiyevnaning 10.00.01 — O'zbek tili ixtisosligi bo'yicha «O'zbek tilida segment qurilmalarning lingvopragmatik tadqiqi» mavzusidagi (filologiya fanlari bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Fil.19.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 29-iyun soat 14:00 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Yusuf Xos Hojib ko'chasi, 103-uy.
Tel: (90) 937-65-86; e-mail: tdutau_nazorat@edu.uz

Niyozova Nargiza Muxtarovnaning 23.00.04 — Xalqaro munosabatlar, jahon va mintaqa taraqqiyotining siyosiy muammolari ixtisosligi bo'yicha «Xalqaro munosabatlar tizimida gender tenglikni ta'minlash masalasi» mavzusidagi (siyosiy fanlar bo'yicha) falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasining himoyasi Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti huzuridagi ilmiy darajalar beruvchi DSc.27.06.2017.Tar/Yu/L/Ss.24.01 raqamli ilmiy kengashning 2019-yil 2-iyul kuni soat 14:30 dagi majlisida bo'lib o'tadi.

Manzil: 100192, Toshkent shahri, Mustaqillik ko'chasi, 54-uy.
Tel/faks: (71) 267-67-69, 267-09-00; e-mail: rektorat@uwed.uz

Barchamiz mas'ulmiz!

Bugun xonadonlarda yong'in muhofazasini tashkil etish hamda turli sabablarga ko'ra yuzaga keladigan yong'inlarning oldini olish muhim vazifamizga aylangan. Ma'rifat markazi binosida o'tkazilgan "Nosoz elektr isitish moslamalaridan ehtiyot bo'ling!" mavzusidagi davra suhbatini bu borada amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarga bag'ishlandi.

Tadbirda YXB xodimlari hamda tegishli tashkilotlar vakillari ishtirok etdi. So'zga chiqqanlar so'nggi vaqtlarda turar joylarda sodir etilayotgan yong'inlarning aksariyatiga fuqarolar-ning nosoz gaz va elektr uskunalaridan foydalanishi, ularni o'zboshimchalik bilan sozlashga urinishi hamda uyda hech kim bo'lmagan vaqtda ham elektr tokida ishlaydigan dazmol, televizor, mikroto'liqlik pech kabi maishiy texnika vositalarini yoqilgan holda qoldirishi sabab bo'layotgani haqida gapirdi. Ayniqsa, baxtsiz hodisalarning aksariyati bolalarning qarovsiz qoldirilishi yoki o't chiqaruvchi vositalardan foydalanishiga yo'l qo'yib berilishi oqibatida yuzaga kelayotgani ta'kidlandi.

Davra suhbatini yakunida yong'inlarning oldini olishda YXB xodimlari yanada faol bo'lishi, aholi orasida olib boriladigan targ'ibot-tashviqot ishlarini kuchaytirish hamda yurtdoshlarimizning yong'in xavfsizligi bo'yicha savodxonligini oshirishga kelishib olindi. Zero, davlat va insonlarning mulkini aravaylashda nafaqat YXB xodimlari, balki mamlakatimizning har bir fuqarosi mas'ul ekanini yoddan chiqarmasligimiz lozim!

Muxtor XASIMOV,
Ma'rifat markazi YXB
kichik inspektori, safdor
Sardor ABDUQUODIROV,
YXB inspektori, leytenant

1986-yilda Birinchi Toshkent davlat tibbiyot instituti tomonidan Shadiyev Maxmud Berdiyevich nomiga berilgan HB №938984 raqamli (40762 raqami bilan ro'yxatga olingan) diplom ilovasi yo'qolganligi bois

BEKOR QILINADI.

Ishonchingiz uchun tashakkur!

(Ustozim Mehribon Abdurahmonovaga maktub)

"Ma'rifat" gazetasi muxbiri Charos YOQUBOVA. Ustoz, bu jumlaning aytish qanchalar yoqimli ekanini bilsangiz edi! Ha aynan "Ma'rifat" muxbiri. Xuddi ma'rifat tarqatuvchi jurnalist degandek aks-sado beradi ko'nglimda. Har kuni tahririyat joylashgan binoga kirib kelar ekanman, bu yerda ishlashni orzu qilishga haddim sig'magan kunlarimni bir karra yodga olaman. Viloyat nashrida, sizning qo'l ostingizda ishlab yurgan kezlaring "Ma'rifat"ning har sonini kutib, uni varaqlar ekanman, har bir sahifasini boshqa gazetalar bilan solishtirib bu nashrning zalvorini his qilganimni, maqolalarimni jo'natishga jur'at etolmay, qimtinib yurgan kunlarimni unutib bo'ladimi? "Ma'rifat" gazetasida har 3 oyda o'tkaziladigan "Faslning eng yaxshi ijodkori" tanlovida ismimga o'xshash ismni ko'rib yuragim qanchalar orzulangan edi. Men ham shu kunga yetsam edi degan o'ydan entikib ketganman... Ammo bu yerga meni faqat orzular yetaklab kelmadi. Nafaqat bu yerga, balki bu sohaga kirib kelishimda sizning hissangiz katta. Soha haqida hech qanday bilimga ega bo'lmagan tibbiyot kolleji bitiruvchisini ijodkorligi uchun hamma ham gazetaga ishga olavermaydi.

Nimalardir qoralab yuradigan, mutaxassisligi boshqa bo'lgan 18 yashar qizaloq gazetada ishlash uchun oddiy xabarni necha bora qaytadan yozgan. Siz meni doim Bahrom aka-niing dashnomlaridan himoya qilib yuradingiz. Hali o'rganib ketadi, men bunda iste'dod borligini bilaman, derdingiz. Shunday bo'lsa-da, u kishining tanbehidan necha marta yig'lab olganman. Bergan vazifalarini bajarib kelganimdan so'ng maqolamning kamchiliklarini aytib, ustiga chizib tashlashini yomon ko'rardim. Jahlim chiqardi. Axir men u satrlarning har birini qancha mehnat qilib yozardim. Izlanardim, kitoblar, gazetalar o'qirdim. Shuncha mehnatlarimning bir zumda yo'qqa chiqishi... Eslasam, o'sha holatim ko'z o'ngimda namoyon bo'ladi. Ustoz, Bahrom Mirzaqobilov chindan ham menga qattiqqo'l ustoz bo'lgan ekan. Undan o'rgananlarim menga hamon yordam beradi. Hamon materiallarni u kishi o'rgatgandek tahlil qilaman. Siz meni bu sohaga olib kirgan bo'lsangiz, jurnalistikaning poydevorini aynan ulardan o'rganan ekanman. Universitetda o'layotgan a'lo baholarimda Bahrom aka bergan bilimning hissasi katta ekan...

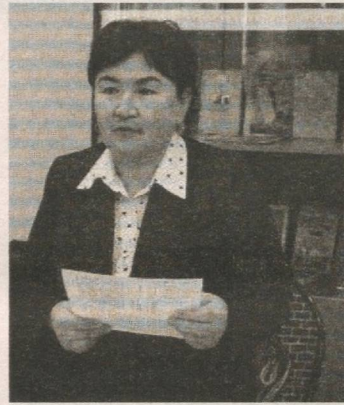
Jurnalist bo'lish uchun o'qish shart emas! Jurnalistik odamning qonida bo'lishi, har bir hujayrasiga oqib kirishi kerak. Xudo yuqtirgan bir foiz iste'dod bo'lmas ekan, 99 foiz harakatning natijasi "0" ga teng. Bu mening tushuncham edi. Uning shakllanishida sizning "Mahorat maktabi"ngiz asosiy rol o'ynagan. Jurnalistika sohasini tamomlamagan qanchadan qancha yoshlarni shu sohaga yo'naltirib, jurnalist qilib tarbiyaladingiz. Mehribon opa, bilasizmi, o'ylab qarasam, ularda ham shu sohaga iqtidor bo'lgan, siz o'sha iqtidorni ko'ra olgan va xatokamchiliklariga sabr qilib tarbiyalagan ekansiz. Hamma nashrlar ham tayyor mutaxassisni ishga olishni istaydi. Kadrlarni o'zi yetishtiradigan yagona tahririyat "Kelajak bunyodkori" bo'lsa kerak. Ustoz, hozir ham she'rlaringizdan xodimlaringizga o'qib berib ularni

tahlil qilishni o'rgatasizmi? Hozir ham yozganlaringizdagi kamchiliklarni topib shogirdlaringizga sharhlab berasizmi? Menning ularga havas aralash hasadim keladi. Sizni hamon qizg'onaman. Garchi sizdan olisda bo'lsam-da, ulardek yoningizda bo'lolmasam-da, hammadan ko'p menga tegishldek, eng ko'p e'tiboringizni menga qaratishingiz kerakdek tuyulaveradi.

Unda nega yonimga qaytmaysan, deysizmi? Ustoz, jurnalist bo'lish uchun chindan o'qish shart emas ekan, ammo muxbir bo'lish uchun o'qish kerak! O'qiganda ham diplom uchun emas, o'rganish uchun harakat qilish kerak ekan. Men kollej bitiruvchisi Charos Yoqubova bilan "Kelajak bunyodkori" gazetasi "Mahorat maktabi"da tarbiyalangan, sizdan tuyg'ularni tizginlab qog'ozga tushirishni o'rganagan Charos Yoqubova o'rtasida qanchalik katta farq ko'rsam, viloyat gazetasi muxbiri Charos Yoqubova bilan xalqaro jurnalistika fakulteti talabasi, "Ma'rifat" gazetasi maxsus muxbiri Charos Yoqubova o'rtasida shunchalar katta farqni his etaman.

Avvallari men uchun jurnalistika ko'nglimni qiynagan o'ylarni qog'ozga tushirish, tushira olish san'ati edi. Endi esa, insonlarni qiynayotgan muammolarni o'rganish, ularni ko'tarish, ko'rsatib bera olish san'atiga aylandi. Bu sohani faqat ijod bilan bog'lab adashgan ekanman. O'qishga kirishga tayyorlanib yurgan vaqtlarim o'qishga kirsam faqat ijod bilan shug'ullanaman, derdim. Ammo jurnalistika xayol surib,

Avvallari men uchun jurnalistika ko'nglimni qiynagan o'ylarni qog'ozga tushirish, tushira olish san'ati edi. Endi esa, insonlarni qiynayotgan muammolarni o'rganish, ularni ko'tarish, ko'rsatib bera olish san'atiga aylandi. Bu sohani faqat ijod bilan bog'lab adashgan ekanman. O'qishga kirishga tayyorlanib yurgan vaqtlarim o'qishga kirsam faqat ijod bilan shug'ullanaman, derdim.

ko'ngil kechinmalarini qoralash emasligini bilmasdim. Rostini aytсам, o'qishning avvalida juda qiynaldim. Ishlab yurgan odamga 80 daqiqa ma'ruza tinglab o'tirish azob ekan. Uch yil tahririyatda ishlab o'rganib qolgan ekanman, darslarning o'zi bilan cheklanolmadim. Tahririyatlarga qatmay boshladim. "Ma'rifat"ga bordim. Binosi tashqi ko'rinishidan ko'hna bo'lsa-da, ichi unday emas, ayniqsa, "Ma'rifat" gazetasi joylashgan qavat. Tahririyatning o'ziga xos hidi gup etib dimoqqa uriladi. Ko'nglim shunday yayradi, shunday quvonib ketdim. Men viloyatda ekanimda gazetaga yuborgan maqolalarim ma'naviyat va maktabdan tashqari ta'lim yangiliklari bo'limiga kelib tushar ekan. Bo'lim muharriri, muxbirlar meni ochiq chehra bilan kutib olishdi. Bilasizmi, ustoz, men hozir xuddi shu bo'limda ishlayapman. Lekin bu joyga kelish oson bo'lmadi. Buning uchun uch yil vaqt ketdi...

Birinchi kursligimda asosan "G'uncha" jurnaliga qatnadim. Xudoyimning mehribonligi, sizlardan o'rganagan bilimlarim tufayli barcha tahririyatlarda meni quchoq ochib kutib olishdi. Toshkentni taniy boshlaganimda shu jurnal xodimlari bilan birga edim. Har biri oila a'zolarimdek aziz bo'lib qolishdi. Ikkinchi kursda "XXI asr" gazetasiga ishga taklif qilindim. Xuddi shu vaqtda meni "G'uncha" jurnaliga ham ishga olishmoqchi edi. Ikki o't orasida qoldim. Siz u vaqtlar ham gazeta, ham Yozuvchilar uyushmasi viloyat bo'limi rahbarligi tashvishlari bilan band edingiz. Ustoz Farrux Jabborovning ishni siyosiy gazetadan boshlagan jurnalist qiynalmaydi, degan so'zlari bilan "XXI asr" gazetasida ishlay boshladim. Bu

yerda o'tkazgan bir yilim menga o'n yilga tatidi. Nurxon Elmirezayeva degan jurnalist opaga shogird tushdim. Bahrom akaga o'xshab bu opa ham qattiqqo'l edi. Avvaliga juda qo'rqdim. Birinchi kundan materialimni chizib, bo'yab tashlaganidan achchiqlanib, ketib qolгим keldi. Ammo o'zimga shu opaning ko'ngli to'ladigan material yozolmasang, jurnalist bo'lib nima qilasan, dedim. Opadan o'rganish uchun ham gazetada qoldim. Yaxshi ham qolgan ekanman. Qattiqqo'l insonlar qalbidaryo bo'ladi, deganlari to'g'ri ekan. Opa ishini juda yaxshi biladi, vaqtda bajaradi. Mehrini ham, qahrini ham qaysi mahal ko'rsatishni juda yaxshi bilarkan. Mehribon opa, bilasizmi, bu gazetadagi har bir inson menga oilam a'zosi dek bo'lib qoldi. Ishxonada barcha sharoit bor. Hamkasblar qadrdon. Darslar tugashi bilan ishxonaga oshiqaman. Materiallarni zo'r ishlab, ustozlarim o'qisa, alqaydigan maqolalar yozishga harakat qilaman. Hozir o'ylab qarasam, o'shanda qo'l ostingizda ishlagandek qattiq ishlagan ekanman. Gazetaning yo'nalishi siyosiy bo'lgani menga yangilik edi. Yo'nalishda qiynalgan bo'lsam-da, jamoada qiynal-madim. Vaqt o'tib siyosiy nashr yo'nalishini o'rganib olganimdan so'ng yozganlarimdan rohatlanmay qo'ydim. O'rganish uchun menga yangi manzil kerak edi. Men yana o'rganishim kerak, ammo jamoadan ketish hech qachon bunday og'ir bo'lmagan. Shunday bo'lsa-da o'rganish ishtiyoqi barchasidan ustun keldi. "Ma'rifat" gazetasining Adabiyot, san'at va kasaba uyushmasi yangiliklari bo'limiga ishga keldim. Bu yerda Mahmud Sa'diy domla ishlaydi. U kishiga shogird tushdim. Ustoz ham yoshligida o'rganish uchun ko'p oylik beradigan ishini tashlab kam maosh beradigan joyga borgan ekan. Shunday ulug' inson bilan o'xshash jihlatlarimiz borligidan juda quvonib ketdim. Birinchi ish kunim qo'limga o'zim bundan uch yil avval yozgan material tushdi. Uni o'qib chiqib, kamchiliklarim ko'zimga aniq-tiniq ko'rindi. Shu vaqtda "XXI asr"da bir yil ichida ko'p narsa o'rganimni ich-ichimdan his etdim. U yerdagi har bir ustozimga xayolan rahmat aytdim. Uxlamay maqolalarni ishlab chiqqanlarim beiz ketmaganini angladim. Ha, aytgancha "Ma'rifat"ga ishga kirsamdan oldin "Faslning eng yaxshi ijodkori" tanlovida g'olib bo'ldim. Bu haqda eshitganimda ko'z o'ngimga viloyatda ishlab yurgan vaqtlarim, shu tanlov g'oliblari ichida o'z ismimni ko'rib g'olib bo'lishni orzu qilganim keldi. Inson chin dildan orzu qilsa, harakat qilsa yetishar ekan. Bularning barchasiga siz menga bildirgan ishonch, "Kelajak bunyodkori"da olgan bilimlarim poydevor bo'lib xizmat qildi. Bularning barchasi uchun sizdan minnatdorman, ustoz!

Bayramingiz muborak bo'lsin!

Erkatoy shogirdingiz CHAROS

Oq yo'l sizga, ofitserlar!

O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi Harbiy-texnik institutining bitiruvchilariga tantanali ravishda diplom va ko'krak nishonlari topshirildi. Safda turgan yosh ofitserlarga o'tgan davr mobaynida tajribali professor-o'qituvchilar tomonidan mutaxassisliklari bo'yicha zamonaviy ta'lim-tarbiya berildi. Institutda tahsil olish jarayonida ularning yuksak professional tayyorgarlikka, eng ilg'or innovatsion bilim va ko'nikmalarni egallashlariga, xorijiy tillarni o'rganishlariga alohida ahamiyat qaratildi.

Tantanali marosimga O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi qo'mondonligi, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputatlari, taniqli davlat va jamoat arboblari, bitiruvchilarning ota-onalari tashrif buyurib, yoshlarning institutni tamomlab, ofitser degan sharafi nomga sazovor bo'lganligi bilan tabriklandilar.

— Yildan yilga yosh yigitlarda o'z taqdirini Vatan himoyachisi kabi sharafli kasb bilan bog'lash istagi kuchayib bormoqda, — deydi Muharram Rasulova. — Otasi kabi harbiy bo'lishga qaror qilgan o'g'lim Ziyovutdin ham bugungi kunda bitiruvchilar safida turganligi men uchun juda quvonchlidir. Akademik litseyda kompyuter texnologiyalari yo'nalishida tahsil olish davomida u institutga o'qishga kirishga qizg'in tayyorgarlik ko'rdi, sport bilan muntazam shug'ullandi. Nihoyat, bugun orzusi amalga oshdi.

Tadbirida so'zga chiqqan institut boshlig'i, polkovnik

M.Rustamboyev safda qad rostlab turgan ofitser kadrlar kelgusida qanday lavozimda xizmat qilishmasin, yuksak mas'uliyat, halollik va kamtarlik fazilatlarini namoyon etishi, ona Vatani, xalqi va Prezidentiga bir umr sodiq qolishi lozimligini ta'kidladi.

Bitiruv marosimida ta'lim muassasasini tamomlayotgan yosh leytenantlar nomidan birinchi bosqich kursantlariga o'tgan 4-5 yil davomida egallangan bilim va ko'nikmalarga suyangan holda maslahat va tavsiyalar berildi. Tantanali tarzda "Murojaatnoma" topshirildi. So'ngra barcha bitiruvchilar jo'rigida O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi haqidagi qo'shiq jonli ijro etildi.

Nafosat ZAFAROVA,
O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi
matbuot xizmati yetakchi mutaxassisi

Ijodkor yoshlar taqdirlandi

Yashnobod tumani "Barkamol avlod" bolalar markazida O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi tomonidan "Illatlarga qarshi birga kurashaylik" mavzusida o'tkazilgan ijodiy ishlar tanlovi g'oliblarini taqdirlashga bag'ishlangan bayram tadbiri bo'lib o'tdi.

Tanlov o'z oldiga o'quvchilar hayotida sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish, bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazish, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirish va yoshlar orasida giyohvandlik, ichkilikbozlik kabi illatlarning oldini olish, OITS kasalligiga qarshi kurashishni maqsad qilgan.

Tadbiri Xalq ta'limi vaziri o'rinbosari Dilshod Kenjayev ochdi. Bayram tadbirida "Fiyesta" raqs dastasi o'quvchilari,

kavkaz raqs guruhi va dutorch qizlarning badiiy chiqishlari chet ellik mehmonlar, ota-onalar va tanlov ishtirokchilariga ko'tarinki kayfiyat bag'ishladi.

— Bu tadbir BMTning narkotik moddalar va jinoyatchilikka qarshi kurashish Markaziy Osiyo mintaqaviy vakilligi bilan hamkorlikda ko'p yillardan beri o'tkazib kelinadi, — dedi Dilshod Kenjayev. — Yoshlar orasidagi giyohvandlik, ichkilikbozlik, kashandalik

kabi illatlarga qarshi kurashish har bir O'zbekiston fuqarosining vazifasidir. Bu illatlarning oldini olish uchun yoshlarning bo'sh vaqtini samarali o'tkazib, ularni ma'naviyat, madaniyat, sport, musiqa kabi yo'nalishlarga yo'naltirishimiz lozim. Farzandlarimizni Vatanimizga sharaflar va g'urur keltiradigan insonlar etib tarbiyalashimiz kerak. Biz Qozog'iston, Qirg'iziston, Rossiya kabi davlatlar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yganmiz va aynan bugungi tanlov g'oliblariga oktabr oyining oxiri va noyabrning boshida Rossiya Federatsiyasidagi "Artek" oromgohida dam olish yo'llanmasini taqdim qildik.

Respublika miqyosida o'tkazilgan ko'rik-tanlov tasviriy san'at va mohir qo'llar yo'nalishlarida o'tkazildi.

— Bu tanlovning "Mohir qo'llar" yo'nalishida "Ikki yo'l — ikki taqdir" nomli ijodiy ishim bilan ishtirok etdim va faxrli birinchi o'rinni qo'lga kiritdim. Noutbuk, telefon, diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirlandim, — deydi Jomboy tumanidagi 56-maktab o'quvchisi Dildora Rahmatova.

Tadbir so'ngida ishtirokchilarga tashkilotchilar va homiylar tomonidan esdalik sovg'alari topshirildi.

Jahongir MARDONOV,
O'ZJOKU talabasi

Sirtqi tanlov g'oliblari aniqlandi

"Barkamol avlod" respublika bolalar texnik ijodiyot markazida robototexnika, radiotexnika, elektronika va aloqa yo'nalishlaridagi to'garak a'zolari o'rtasida ijodiy ishlar respublika sirtqi tanlovi o'tkazildi.

— Prezidentimiz tomonidan ilgari surilgan beshta tashabbus bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlarimizdan biri sifatida bugungi tadbirimizni keltirishimiz mumkin, — deydi markaz rahbari o'rinbosari Lola To'xtayeva. — Ushbu sirtqi tanlov Xalq ta'limi vazirligi tasarrufidagi "Barkamol avlod" respublika bolalar texnik ijodiyot markazi tomonidan hududlardagi bolalar markazlarida faoliyat yuritayotgan texnik ijodkorlik yo'nalishidagi to'garaklarni rivojlantirish maqsadida tashkil etildi. Toshkent

shahridagi Turin politexnika universiti va Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti, Toshkent radiotexnika va avtomatika kolleji o'qituvchi-murabbiylaridan iborat hakamlar hay'ati Nizom talablari asosida ijodiy ishlarining dizayniga, sifatiga, biror vazifani bajarishiga asosiy e'tibor qaratdilar.

Robototexnika yo'nalishida Marg'ilon shahridagi 16-maktabning 6-sinf o'quvchisi Muhammadjon Mirzaliyev, radiotexnika yo'nalishida Shofirkon tumanidagi 55-maktabning 10-sinf o'quvchisi Haydar Rafiqov, elektronika va aloqa yo'nalishida samarqandlik Fozilbek Anvarov birinchi o'rinni qo'lga kiritdi.

Nazokat XOLMETOVA,
"Ma'rifat" muxbiri

Nanaylik badiiy gimnastikachilarning muvaffaqiyati

Navoiy viloyatida xalqaro toifadagi sport ustasi Anastasiya Beresteskeya xotirasiga bag'ishlab badiiy gimnastika bo'yicha VI xalqaro turnir o'tkazildi.

Musobaqada O'zbekiston, Rossiya, Qozog'iston hamda Turkmanistondan jami 140 nafar ishtirokchi qatnashdi. Sportchilar guruhlariga bo'linib, o'zaro bellashdi, maydonda o'z mahoratlarini namoyon etdi.

Xalqaro turnirda Namangan viloyati Yangiqo'rg'on tumanidagi 2-bolalar va o'smirlar sport maktabi o'quvchilari ham faollik ko'rsatib, kuchlilar safidan joy oldi. Xususan, "B" guruhida qatnashgan Ruxshona Habibullayeva 2-, "C" guruh vakillari — Malika Sobirjonova, Husnida Arabboyeva, Husnida Boyadullayeva 3-o'rinni qo'lga kiritdi.

— O'quvchilarimizning bugungi yutuqlari bizni cheksiz quvontirdi, — deydi 2-BO'SM direktori Shuhrat Abduqahhorov. — Bu yutuqlar zamirida, avvalo, yoshlarimizga ko'rsatilayotgan g'amxo'rliklar, e'tibor yotibdi. Zero, bugun mamlakatimizda yoshlarga yaratilayotgan imkoniyatlar tufayli bizning chekka hudud — Nanaydan ham chempionlar yetishib chiqmoqda.

Turnir yakunida g'oliblar diplom, medal hamda qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlandi.

Abrorjon QUDRATOV,
Namangan viloyati

2026-yilgi olimpiada

Italiyada o'tkaziladi

Xalqaro olimpiya qo'mitasi 2026-yilgi qishki olimpiya o'yinlari Italiyaning Milan va Kortina shaharlarida o'tkazilishini e'lon qildi.

Yakuniy bosqichda 4 yillikning nufuzli musobaqasiga mezbonlik qilish uchun Italiya shaharlari bilan birga Shvetsiyaning Stokgolm va Ore shaharlari ham da'vogarlik qilgandi. Biroq nomzodlarning 24-iyun kuni o'tkazgan taqdimot marosimidan so'ng, XOQ italiyaliklar foydasiga qaror qabul qildi.

Ma'lumot uchun, ushbu musobaqa Italiyada 3-marotaba o'tkaziladigan bo'ldi. Xususan, 1956-va 2006-yillarda ham mamlakat qishki olimpiadani o'zida qabul qilgan. Kortina shahri esa 1956-yildan keyin 2-marta olimpiya o'yinlariga mezbonlik qilish huquqiga ega bo'ldi. 6—22-fevral kunlari o'tkaziladigan olimpiadaning ochilish marosimi Milan shahridagi "San-Siro" stadionida o'tkazilsa, yopilish marosimiga Veronadagi "Verona Arena" mezbonlik qiladi.

Chorak finalchilar ma'lum

Braziliya mezbonligida o'tkazilayotgan "Amerika kubogi" bellashuvlarining chorak final bosqichi ishtirokchilari ma'lum bo'ldi.

Musobaqa taqvimiga ko'ra, 27-iyun kuni Braziliya Paragvayga qarshi maydonga tushsa, 28-iyunda Venesuela — Argentina, Kolumbiya — Chili bahslari o'tkaziladi. 29-iyun kuni esa Urugvay va Peru ushbu bosqichni yakunlab beradi.

Qayd etish lozim, ushbu musobaqada Osiyo mintaqasidan Yaponiya va Qatar terma jamoalari ham ishtirok etdi va turnirni guruh bosqichidayot tark etdi.

B.HASANOV tayyorladi.

Osiyo chempionatida hamyurtlarimiz yetakchi

Toshkent shahrida shaxmat bo'yicha maktab o'quvchilari o'rtasida Osiyo chempionati o'tkazilmoqda. 6 ta yosh toifasida bo'lib o'tayotgan bahslarda 16 mamlakatdan 186 sportchi o'zaro g'oliblik uchun kuch sinashmoqda.

Xususan, 20-iyun kuni musobaqaning rapid yo'nalishidagi bellashuvlarda O'zbekiston vakillari 5 oltin, 4 kumush va 8 bronza medal bilan umumjamoa hisobida turnir peshqadamiga aylanishdi.

Qiziqarli kechayotgan standart yo'nalishi musobaqasining 6-turidan so'ng hamyurtlarimizdan o'g'il bolalar bahsida 7 yoshgacha bo'lgan sportchilar o'rtasida Akbar Allaberganov 5 ochko, 13 yoshlilar orasida Muhiddin Madaminov 5,5 ochko, 15 yoshlilar bahsida Samandar Shermuhammedov 4,5 ochko bilan 1-o'rinni egallab turibdi, 17 yoshlilar o'rtasidagi raqobatda qozog'istonlik va turkmanistonlik raqiblari bilan teng — 4,5 ochko jamg'argan Muhammadali

Abdurahmonov hozircha qo'shimcha imkoniyatlar hisobiga 3-o'rinni band etgan.

Shuningdek, qizlar o'rtasidagi bahslarda 11 yoshgacha sportchilar o'rtasida Odina Olimova va Afro'za Hamdamova 5,5 ochko jamg'arib 1-, 2- o'rinni egallab turgan bo'lsa, 13 yoshlilar bahsida Umida Omonova 5,5 ochko bilan va 15 yoshlilar orasida Yuliya Xegay, 17 yoshlilar bellashuvida Ozoda Husayinova o'z yosh toifalarida birinchi o'rinni band etib turibdi.

Musobaqa nizomiga ko'ra, 7, 9 va 11 yoshgacha bo'lgan sportchilar bahsida musobaqaning 3 nafargacha g'olibi yoki kumush va bronza medallari sohiblari

“Sport ustaligiga nomzod”, “Xalqaro sport ustaligiga nomzod” unvoniga ega bo'ladi. Shuningdek, 13, 15 va 17 yoshgacha sportchilar o'rtasidagi bahslarda g'olib chiqqan shaxmatchilarga “FIDE ustasi”, “Xalqaro FIDE ustasi” unvonlari, kumush va bronza medal egalari “Sport ustaligiga nomzod”, “Xalqaro sport ustaligiga nomzod” unvonlari taqdim etiladi.

Ma'lumot uchun, 2018-yilning 7—15-iyul kunlari Shri-Lankaning

Kaluthara shahri mezbonligida o'tgan musobaqada hamyurtlarimizdan Ruqiya Olimova, Afro'za Hamdamova, Humoyun Bekmurodov, Davlatbek Mahmudjonov, Abdumalik Abdusalimov g'oliblikni qo'lga kiritgan bo'lsa, Tohir Ne'matov, Umida Omonova, Olmos Rahmatullayev va Sitora Saparova shohsupaning 2-pog'onasidan o'rin egallagandi.

Bahodir HASANOV

“Ma'rifat” chilar tengsiz

25-iyun kuni O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tashabbusi bilan 27-iyun — Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari kuniga bag'ishlab respublikamiz matbuot va OAV xodimlari ishtirokida erkaklar o'rtasida mini-futbol va ayollar o'rtasida stol tennisi musobaqalari o'tkazildi.

Biz uchun ahamiyatli, stol tennisi bahslarida “Ma'rifat” gazetasi xodimlaridan Nigina Shukurova va Zilola Muhammadali ham ishtirok etib, faxrli 1- va 2-o'rinni qo'lga kiritishdi. Tahririyatimiz jamoasi nomidan ushbu g'alaba bilan hamkasblarimizni muborakbod etamiz.

Mini-futbol bahslari esa bugun yakuniga yetishi rejalashtirilgan.

Ma'rifat

TA'SIS ETUVCHILAR:

O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi,
O'zbekiston Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi,
O'zbekiston Ta'lim, fan va madaniyat xodimlari kasaba uyushmasi Respublika kengashi.

Bosh muharrir: Husan NISHONOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2006-yil 22-dekabrda 0067-raqam bilan ro'yxatga olingan. Indeks: 149, 150. V-3529. Tiraj 15468. Hajmi 4 bosma taboq. Ofset usulida bosilgan, qog'oz bichimi A-3. Bahosi sotuvda erkin narxda.

TELEFONLAR:

qabulxona — (71) 233-50-55;
kotiyyat — (71) 233-99-15;
reklama va marketing bo'limi — (71) 233-42-92 (faks), (71) 236-54-17.

“Ma'rifat” dan materiallarni ko'chirib bosish tahririyat ruxsati bilan amalga oshirilishi shart.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

MANZILIMIZ:

100083, Toshkent shahri, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy. Web-site: www.marifat.uz

Dizaynerlar: Malohat Toshova, Faxriddin Rahimov.
Navbatchi muharrir: Nazokat Xolmetova.
Navbatchi: Faxriddin Rahimov.

Gazeta haftaning chorshanba va shanba kunlari chiqadi.

“O'zbekiston” nashriyot-matbaa ijodiy uyida chop etildi. Korxonalar manzili: Toshkent shahri, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

O'za yakuni — 23.05 Topshirildi — 00.10

1 2 3 4 5 6